

Marosvásárhelyen a betlehemi békeláng

Hazahozták, továbbadják

A magyar kontingens Linzben átveszi a lángot

Fotó: Rudolf Klaban

A marosvásárhelyi 30-as számú Teleki Sámuel cserkészcsapat közbenjárásával városunkba is megérkezett a betlehemi békeláng. A cserkészek december 21–24. között adják tovább a lángot a vásárhelyieknek.

Nagy Székely Ildikó

A hazahozott és továbbadott békeláng üzenetét *Halmágyi Ildikó* így foglalta össze: „Az otthonokban fénylő betlehemi láng összeköti a családokat, tompítja a rohanást, segít a várakozásban, és megteremti legszebb ünnepünk hangulatát. (...) A békét jelképező lángot ne csak fogadjuk el, hanem adjuk tovább ismerősöknek, barátoknak, idegeneknek. A láng birtoklása felelősséget is ruház ránk, a szolgálat felelősségét. A szolgálatlaltal pedig összekapcsolódnak a szívek, és ez a kapocs megmarad az ünnep után is, amikor nehezebb haladni a számunkra kijelölt keskeny úton.”

A békeláng története a 11. századig nyúlik vissza, amikor II. Orbán pápa felhívására fiatal lovagok azzal a céllal mentek Firenzéből Jeruzsálembe, hogy a reményt jelképező békelángot városukba vigyék. A lovagok 1099-ben, karácsony előtt érkeztek vissza Firenzébe, és a lángot a helyi katedrálisban helyezték el, onnan vitték tovább az emberek saját otthonaikba. A békeláng történetének másik fontos mozzanata a huszadik század nyolcvanas éveiben keresendő. Az ENSZ 1986-ot a béke évének nyilvánította, amelynek jelképe a betlehemi Születés templomában égő láng lett. A betlehemi békelángot nem a cserkészek indították útjára – akik azóta is az egész világon terjesztik –, hanem Linz város egyik televíziós karácsonyi műsorának alkotói. Karácsony előtt egy mozgássérült fiút küldtek Betlehembe, aki a Születés temploma öröklángjából hozott. Azóta évről évre – cserkészek kíséretében – rendszerint egy-egy gyermek indul Jézus

születésének helyszínére, hogy lángot vegyen. A békelángot lámpásba zárva hozzák repülővel Bécsbe, ahol az egyes országok, nemzetek cserkészküldöttségei nagyszabású ünnepség keretében átveszik. Ezt követően a láng szállítása a legváltozatosabb módon történik: autóval, autóbusszal, vonattal, kerékpárral vagy akár gyalog, kézzel kézre adva. Az erdélyi cserkészek negyedszázada, 1993 karácsonyán kapcsolódtak be a mozgalomba.

„A betlehemi láng Isten szeretetének és békéjének üzenetét hordozza, és mi, a cserkészek, jó szolgálatot teszünk azzal, hogy eljuttatjuk egyházközösségeinkbe, iskoláinkba, a körülöttünk élő közösségekhez, családokhoz, jóakarató emberekhez” – olvasható a Romániai Magyar Cserkészszövetség Maros körzetének tájékoztatójában, ahol a láng továbbadásának helyszínei és időpontjai is megtalálhatók. December 21-én, pénteken 5 órától a marosvásárhelyi

Bolyai téri unitárius templomban, 22-én, szombaton 6 órától a főtéri Keresztelő Szent János-plébánián, 23-án, vasárnap 6 órától a felsővárosi református templomban, 24-én, hétfőn 5 órától a koronkai református templomban és este fél 9-től a kövesdombi Szent Miklós-plébánián vehető át a békeláng. A szervezők mindenkit arra kérnek, hogy vigyenek magukkal méceszt és mécesestartót, ami alkalmas a láng szállítására.

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, BIZTOSAN kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

6200 cipősdoboznyi ajándék

Nem öltöztek Mikulás-ruhába és angyalmezbe sem, de ajándékokkal rajzoltak ki a napokban több vidéki településre a marosvásárhelyi Rotary Téka Club tagjai, akik eljuttottak a megyehatáron levő távoli pontokra, félre-eső helységekre is, hogy örömet szerezzenek sok ezer óvodás és iskolás gyermeknek.

2.

Gyermekkori karácsonyok hangulata

A kisgyermekként megélt karácsonyok hangulata, titokzatossága talán egy életen át elkísér bennünket, szerencsés az a gyerek, akit a szülei, nagyszülei életre szóló élményekkel tarisználnak fel, és gondoskodnak arról, hogy a család legapróbb tagjai valóban meg tudják tapasztalni a csodát.

5.

Csoda a sarokban

Szó szerinti csodasarokká vált kedden délben a nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola főtéri épületgyűjtésének egyik osztályterme: kéttucatnyi gyereket bűvöltek el a Magyarországról, a Nemzetpolitikai Államtitkárságtól érkező Csodasarok ajándékdobozok.

10.

Artnális

Hidegháború

Mózes Edith

Lassan már két éve, hogy nem telik el nap pengéváltás nélkül az elnöki hivatal és a kormánypalota között. Az államelnök legutóbb kedden vágta ki megint a rezet: bejelentette, hogy ezután részt vesz a kormány ülésein. Arra hivatkozott, hogy a miniszterelnök több ízben is együttműködési felhívást intézett hozzá. „Íme, együtt fogok működni vele. Részt veszek a kormány ülésein” – mondta ironikusan. Persze mindenki tudja, hogy ez a hirtelen jött „segítőkészség” csupán arra való, hogy személyes jelenlétével akadályozza meg a közkegyelmi sürgősségi kormányrendelet elfogadását.

A miniszterelnök levélben válaszolt. Hasonló iróniával „üdvözölte” az elnök együttműködési készségét, ám közölte vele, hogy majd ő fogja meghívni, ha szükségesnek látja a jelenlétét. Ugyanakkor arra is felhívta a figyelmét, hogy a kormány rendszeresen közzéteszi honlapján az ülések napirendjét a jogszabály-tervezetekkel és kísérő dokumentumokkal együtt, amelyeket bárki – még az államelnök is – tanulmányozhat. Arra is figyelmeztette, hogy az alkotmány értelmében az elnök szinte bármikor részt vehet a kormány ülésein, ha a miniszterelnök ezt indokoltnak véli. Ezért is hangsúlyozta, hogy „amennyiben szükségesnek tartom a részvételét, meghívást fogok intézni önhöz”. Biztosította, hogy a maga részéről tiszteletben tartja az állam intézményei közti jóhiszemű együttműködés elvét és a hatásköri korlátokat, amelyeket az alkotmány megszab a miniszterelnök és az államfő számára.

(Folytatás a 3. oldalon)

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Áldott karácsonyt, sikerekben gazdag boldog új évet kíván az Optica-Optofarm Kft!

DECEMBER

20., csütörtök

A Nap kel
8 óra 2 perckor,
lenyugszik
16 óra 36 perckor.
Az év 354. napja,
hátravan 11 nap.

IDŐJÁRÁS
Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. -3°C
min. -9°C

Isten éltesse!

Ma TEOFIL, holnap TAMÁS napja. TAMÁS: arámi eredetű szó, a Teomo névből származik, jelentése: iker. A görögök vették át Thomasz formában, mivel a görögben volt egy ilyen alakú szó, csodálatos jelentéssel.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2018. december 19.

1 EUR	4,6571
1 USD	4,0846
100 HUF	1,4438
1 g ARANY	163,8921

Megyei hírek

Lavinaveszély a Kelemen-havasokban

Az utóbbi napokban 40-70 cm-es hóréteg rakódott le a Kelemen-havasokban. Az előrejelzések szerint a következő napokban is havazni fog, ezért az 1600 méter feletti magasságokban fennáll a lavinaveszély. Jelenleg harmas fokozatú van érvényben, ez fokozódhat. Azok, akik az elkövetkező időszakban a Kelemen-havasokba terveznek kirándulást, kötelezően viseljenek téli túrafelszerelést, legyen náluk tartalék élelmiszer, és ha lehetséges, lavinamentő-felszerelés is. A nagy hó nehezíti a haladást, ezért, ha úgy érzik, hogy elfáradtak, nem bírják az utat, forduljanak vissza, szükség esetén pedig hívják a 112-es sürgősségi hívószámot, illetve a 0725-826-668-es telefonszámot.

Az APIA ünnepi programja

Az országos Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség a napokban tette közzé ünnepi programját. Kormányrendelet alapján a költségvetésbeli intézmények alkalmazottainak – így az APIA-nál dolgozók számára is – december 22. és 26., illetve december 29. és január 2-a között munkaszünet lesz. Decemberben folyamatban van a fizetések folyósítása, egyes farmerek ellenőrzése, ugyanakkor fogadják a gázolaj-támogatási (motorina) kérvényeket is. Ugyancsak az év utolsó hónapjában kell benyújtani a fajállatokat tenyésztő egyesületek kérvényeit. 2018. december 17-ig fogadták az állattenyésztési, a 2019-es mezőgazdasági évre vonatkozó kérvényeket is.

Ajándékcsoomagolás a Promenadában

A cserkészek országos szervezetének marosvásárhelyi csapata szervezésében második alkalommal zajlik az Elvárásolt ajándék projekt a Promenada Mallban. A tevékenység keretében december 24-ig naponta 15–21 óra között az ajándékok becsomagolásában segítenek a cserkészek a standjukat meglátogatóknak, és bármilyen adományt elfogadnak, akár egy mosolyt is.

Korcsolyapálya, mozi – rövidített program

A marosvásárhelyi műjégpályán december 24-én és 31-én 9 és 15 óra között lehet korcsolyázni, az utolsó turnus 13.30-kor indul. December 25-én és január elsején zárva lesz a pálya, december 26-án és január 2-án 9 órától 21.30-ig, december 27–30. között és január 3-ától a megszokott program szerint lehet korcsolyázni. A Művész mozi december 24-én és 31-én 12–18.40 óra között látogatható, az utolsó vetítés 16.30-kor kezdődik. December 25-én és január elsején zárva lesz a mozi. December 26-án és január 2-án 16 és 23.30 óra között zajlanak vetítések. December 27–30. között és január 3-ától a megszokott program szerint fogadja látogatóit a Művész mozi.

Rendkívüli nyitvatartás az uszodában

A marosvásárhelyi Mircea Birău uszoda december 23-án és 30-án 14 óráig látogatható, december 24–26., valamint december 31. – január 2. között zárva lesz. December 27-én, 28-án és 29-én a megszokott program szerint fogadja látogatóit az uszoda – tájékoztatott közleményben a létesítmény vezetősége.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

6200 cipősdoboznyi ajándék

Nem öltöztek Mikulás-ruhába és angyalmezbe sem, de ajándékokkal rajzoltak ki a napokban több vidéki településre a marosvásárhelyi Rotary Téka Club tagjai, akik eljutottak a megyehatáron levő távoli pontokra, félreeső helységekre is, hogy örömet szerezzenek sok ezer óvodás és iskolás gyermeknek.

Az ajándék a velük egykorú nagy-britanniai gyermekek adománya, akik játékokat, tanszereket, piperecikkeket, édességet csomagoltak a cipősdobozokba, olyan ajándékokat, amelyekről azt gondolták, hogy a velük egy korcsoportba tartozó erdélyi társaik örülni tudnak nekik.

Az országhatárokon átvélő jótékonyági eseményt az idén Varga Imre vállalkozó, a Rotary Téka Club soros elnöke irányította.

A csomagok a London közelében levő Boscombe Southbourne Rotary és a környezetében levő többi klubtól származnak. A boscombe-iek szervezték meg a csomagok összegyűjtését és Marosvásárhelyre szállítását. A hosszú kamionban 6.200 cipősdoboz érkezett, amelyeken pontosan megjelölték, hogy hány éves fiúnak vagy lánynak szánják az ajándékot.

A kirakodás után indultak a klub tagjai a Nyárad, a Kü-

küllök, a Maros mentére és a Mezőségre, hogy megelégedzék a szeretet ünnepét.

Az ajándékosztáson a nagyfülpösi Szivárvány Házban, ahol nagyon nehéz sorsú gyermekeknek nyújtanak kényelmes szállást, ellátást és az anyanyelven való tanulás lehetőségét, Varga Imre elnök mellett az Erdély Tévé két munkatársa is részt vett.

A Népújság képviselőjében Kiss Sándor vállalkozót és Deák István tiszteletbeli klubtagot kísértük el Nagysármásra. Öröm volt nézni a jó ízléssel, szépen, színesen rendezett sármási óvodában a legkisebbek boldog kíváncsiságát, és azt, ahogy a nagyobbak is alig tudták türtőztetni magukat, hogy szünetig várjanak az ajándékdobozok kibontásával.

A klubtagoknak segítséget nyújtottak a fiatalokat tömörítő Rotaract Téka Club tagjai, akik a Színház téri karácsonyi vásáron egy házikót működtetnek, ahol a gyermekkorházban hiányzó felvonó pótlására lépcsőfeljáró szerkezetre gyűjtenek, hogy a mozgássérült gyermekeknek lehetővé tegyék az emelet megközelítését.

Reményeink szerint azok a nagyobb diákok, akik megtalálják a csomagot összeállító angol gyermek címét, egy üdvözlőlapon vagy levélben megköszönik az ajándékot. (bodolai)

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Kulturális összeállítás és a Székelyföldi Szövetségről az Erdély TV-ben

Ünnepre hangolnak az Erdély TV műsorai is. A ma 20 órai **Pszichotrillákban** a készülődés, az ünnep, a szent és profán témája kerül terítékre. A **Kultúrcepp** 20.30-kor kezdődő műsorában Marosvásárhely, Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy és Szatmár kulturális életébe kap betekintést

a néző, majd 21.30-tól a **Mérlegen** műsorban Csák László regionális fejlesztéssel foglalkozó szakember, közgazdász a meghívott. Szó lesz a Nyugati Szövetségről, a városok céljairól és a tervben levő Székelyföld Szövetség valóságáról.

RENDEZVÉNYEK

Betlehembe menvén... – karácsonyi koncert

Betlehembe menvén... címmel éneklari és hangszeres karácsonyi koncertre kerül sor a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében december 22-én, szombaton este 7 órai kezdettel. Fellépnek: A Szeretet Rapszódia ifjúsági kórus, a Havasi Gyopár gyermekkar, a Te Deum Laudamus fúvószenekar, az Echo énekes kvartett. Műsoron: John Rutter-, Halmos László-, N. Lungu-, Csajkovszkij-, Sebastian Cazan-, Mihai Bejinariu-, David Peacock-, Mikola Leiniovich-, Sabin Pautza-művek.

Titán-koncert

A 15 éves Titán együttes ünnepi koncertjére várják a nagyjérdeműt ma 19 órakor a Kultúrpalota nagytermébe. Meghívottak: Kalapács József, Szabó Gyula Győző, Márton Fruzsina.

Gábrriel-koncert a Jazz Clubban

Isten az erőm címmel tart koncertet a marosvásárhelyi Jazz & Blues Clubban a Gábrriel együttes december 29-én, szombaton 20.30-tól. Az együttes tagjai: Fülöp Imre Gábrriel (ének), Rabi Bálint (rap, basszusgitár), Molnár Tamás, Gáll Barnabás (trombita), Alex Miron (szaxofon), Monostory Barnabás (gitár), Manga Mihály (dobok). A belépő 20 lejbe kerül. Asztalfoglalás a 0723-219-757-es telefonszámon.

Közlemény

Az újrászerveződés alatt álló marosvásárhelyi SALUBRISERV RT. ezúton értesíti a lakosságot, hogy az ünnepek miatt VÁLTOZIK A MUNKAPROGRAM, az alábbiak szerint:

– december 25-e és január 1-je helyett, mivel ünnepnapok, december 29-én és január 5-én, szombaton szállítjuk el a szemetet.

A Salubriserv Rt. áldott karácsonyt és boldog új évet kíván!

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az államfő alkotmányos természetű jogi konfliktust idézett elő a két miniszter kinevezésének halasztásával

Klaus Iohannis államfő alkotmányos természetű jogi konfliktust idézett elő a kormány és az államelnöki hivatal között azáltal, hogy elhalasztotta a szállítási és a regionális fejlesztési minisztérium élére jelölt személyek kinevezését – mondta ki szerdai határozatában az alkotmánybíróság.

Viorica Dăncilă miniszterelnök december 7-én jelentette be, hogy a kormány panaszt emelt az alkotmánybíróságnál Klaus Iohannis államfő ellen, amiért halogatja a döntést a koalíció által javasolt új szállítási, illetve regionális fejlesztési miniszter, Mircea Drăghici és Lia Olguța Vasilescu kinevezéséről.

Az aznap kormányülés elején a miniszterelnök azt mondta, ebben az időszakban „nem a politikai játszmáknak kell diktál-

niuk, most Románia érdeke kellene legyen a legfontosabb”. Hozzátette, ahhoz, hogy minden téren sikeres legyen a román EU-elnökség, arra is szükség van, hogy a kabinet mindegyik miniszterének teljes jogköre és legitimitása legyen. „Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a dossziék átvétele, az ágazati prioritások megszabása után cseréljünk a minisztereket. Ezért fordultunk az alkotmánybírósághoz” – indokolta meg lépését a miniszterelnök.

A Szociáldemokrata Párt (PSD) országos végrehajtó bizottsága november 21-én döntött arról, hogy Lia Olguța Vasilescu jelöli a regionális fejlesztési, Mircea Drăghici-et pedig a szállítási miniszteri tisztségbe. A döntést azt követően hozta meg a testület, hogy Iohannis elnök elutasította Ilan Laufer és Lia Olguța Vasilescu kinevezését e két tárca élére. (Agerpres)

A kárpátaljai magyarok hatósági zaklatásának azonnali beszüntetését kéri a KMKSZ és az UMDSZ Ukrajna vezetőitől

Beadványban kéri a kárpátaljai magyar tisztségviselők, közéleti szereplők és vállalkozók ukrán hatóságok által hónapok óta tartó zaklatásának azonnali beszüntetését Ukrajna elnökétől, miniszterelnökétől és a parlament emberi jogi biztosától a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ).

A Petro Porosenko államfőnek, Volodimir Hrojszman kormányfőnek és Ljudmila Deniszova emberi jogi biztosnak címzett, az MTI-hez szerdán szintén eljuttatott beadványában a két magyar szervezet emlékeztet arra, hogy aktivistáik és tagjaik, köztük helyi önkormányzatok képviselői, valamint a magyarországi gazdasági támogatásban részesülő vállalkozók rendszeresen jelzik, hogy az ukrán államhatalmi szervek jogszünetlenül járnak el velük szemben.

A dokumentum a többi között felrója, hogy az államhatár átlépésekor az említettek és szövetségi tagokat az ukrán hatóságok és az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) munkatársai hosszú ideig – egyes esetekben 6-8 órán át – tartják, pogygyászaikat, járműveiket kiterjedt vizsgálatnak, őket személyi motozásnak, valamint kihallgatásukra kikérdezőknek vetik alá, amelynek során a hatósági emberek a mozgásukban akadályozott állampolgárok személyes adataira, gazdasági, politikai és közéleti tevékenységére vonatkozó információkat igyekeznek megtudni.

Az intézkedéseket a hatóságok munkatársai a feltartóztatott emberek kérésére sem dokumentálják, az eljáró tisztségviselők nem mutatkoznak be, nem mutatják fel szolgálati igazolványukat – állapítja meg a beadvány, hozzátéve, hogy az érintetteknek a megkülönböztetett eljárás okaira vonatkozó kérdésére az illetékesek rendszerint azt válaszolják, hogy az intézkedés velük szemben vezetői utasításra történik, mert a nevük szerepel egy bizonyos listán. „Feltűnő, hogy a jelzett cselekményeket azokkal szemben alkalmazzák, akiknek a sze-

mélyes adatai a Mirotvorec (Béketeremtő) információs forrás internetes adatbázisában szerepelnek, ami alapján joggal feltételezhető, hogy Ukrajna államhatalmi szerveinek közül van ezeknek az adatoknak a nyilvánosságra hozatalához” – mutatnak rá a beadványt jegyzők. A magyar szervezetek úgy vélik, az ukrán határőrség és az SZBU munkatársai túllépik hivatali hatáskörüket, mert törvénytelenül korlátozzák Ukrajna állampolgárainak jogait és szabadságjogait, megsértik a személyes adataik titkosságához, szabad mozgáshoz fűződő jogait.

Tekintettel arra, hogy az említett cselekmények zömmel magyar nemzetiségű ukrán állampolgárok ellen irányulnak, joggal feltételezhető, hogy azok a nemzetiségi türelmetlenség, intolerancia, megfélemlítés, valamint a nemzetiségi megkülönböztetés megnyilvánulásai – olvasható a beadványban. „Szerintünk az említett államhatalmi szervek magatartása és az utóbbi időben történt olyan provokációk, mint a KMKSZ székházának felgyújtási kísérlete, majd felrobbantása, őriasplakátok közterületi kihelyezése, amelyeken szeparatizmussal vádolják a magyar szervezetek vezetőit, valamint az SZBU által az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ programjainak keretében támogatáshoz jutott vállalkozók ellen terrorizmus vagy szeparatizmus finanszírozása miatt indított – véleményünk szerint mesterségesen kreált – bűnügyben folyó, tömeges jellegű kihallgatások formáját öltő nyomozati cselekmények valós veszélyt jelentenek, mert megbonthatják a Kárpátalja hagyományosan jellemző nemzeti-egység békét és toleranciát, a magyar közösséghez tartozó személyek jogainak tömeges megsértéséhez vezetnek, és fokozzák a közösségen belül a kivándorlás szándékát” – mutatnak rá a magyar szervezetek. A vázoltak tükrében a KMKSZ és az UMDSZ azt kéri az ukrán közjogi méltóságoktól, hogy megfelelő intézkedésekkel azonnal szüntessék meg a jogellenes cselekményeket, derítsék fel azok okait, és vonják felelősségre a végrehajtásukban vétkezőket.

Brit hadihajó érkezett a dél-ukrajnai Odessza kikötőjébe

Megérkezett a Fekete-tenger partján fekvő dél-ukrajnai Odessza kikötőjébe az HMS Echo brit felderítő hajó szerdán – jelentette a Dumszkaja odesszai hírportál.

Először érkezett hadihajó egy NATO-tagországból Ukrajnába azóta, hogy november 25-én a Kercsi-szoros közelében Oroszország megtámadott három ukrán hadihajót – írta a hírportál.

A Dumszkaja értesülése szerint a brit hajó néhány napot marad Odesszában, utána az ukrán haditengerészet zászlóshajójával, a Hetyman Szahadacsnij fregattal gyakorlatozik.

Gavin Williamson brit védelmi miniszter november végén jelentette be, hogy a Fekete-tengerre vezénylik az HMS Echót, hogy biztosítsa a szabad hajózást a térségben – emlékeztetett az UNIAN hírgyűjtemény.

A brit védelmi tárca a hajó „hosszú távú” tartózkodását helyezte kilátásba a Fekete-tengeren. A nem fekete-tengeri állam hajói 21 napig tartózkodhatnak a tengeren, ezért nem kizárt, hogy az Echót egy másik hajó, a HMS Enterprise váltja – írta a Dumszkaja.

November 25-én a Fekete-tengeren, a Kercsi-szoros közelében, a Krím partjaitól 13-14 tengeri mérföldre az orosz parti

őrség tüzet nyitott három kisebb ukrán hadihajóra, amelyeket elfoglalt, 24 főnyi legénységük ellen pedig tiltott határátlépés címen eljárást indított.

Kijev szerint az ukrán hajók előre jelezték áthaladási szándékukat a Kercsi-szoroson, ezért az orosz fél indokolatlanul nyitott rájuk tüzet – ráadásul nemzetközi vizeken a már Odessza felé visszafordult hajóikra –, megsértve ezzel az ENSZ tengerjogi egyezményét, valamint az Azovi-tenger és a Kercsi-szoros közös használatáról szóló kétoldalú megállapodást. Moszkva viszont azt állítja, hogy az ukrán járművek megsértették Oroszország területi vizeit, és a figyelmeztető lövéseket is semmibe véve a Kercsi-szoros felé haladtak, amelyen az áthajózást Moszkva engedélyhez köti. Orosz állítás szerint az ukrán hajók vették elsőként célba az orosz parti őrség járműveit.

Kijev az incidenst fegyveres agresszióknak minősítette, és Ukrajna tíz megyéjében 30 napra – december 26-ig – hadiállapotot – a rendkívüli állapot egyik formáját – vezetett be.

A nyugati országok zöme agresszióval és a nemzetközi jog megsértésével vádolta Oroszországot, önmérsékletre intette mindkét országot, és követelte az ukrán haditengerészek elengedését.

Csökkent az építőipari termelés az EU-ban és az euróövezetben

Csökkent az építőipari termelés az Európai Unióban és az euróövezetben havi összevetésben októberben a szeptemberi növekedést követően.

Az uniós statisztikai hivatal (Eurostat) szerdán azt közölte, hogy előzetes adatok szerint, szezonálisan kiigazítva az euróövezet 19 tagállamában 1,6 százalékkal, az Európai Unió 28 tagállamában pedig 1,2 százalékkal csökkent az építőipar teljesítménye októberben az előző hónaphoz képest.

Szeptemberben havi szinten növekedés volt, az euróövezetben 2,1 százalékos, az EU-ban 1,9 százalékos.

A tavaly októberrel összevetve az euróövezetben 1,8 százalékkal, az unió egészében 3 százalékkal nőtt az építőipari termelés.

Októberben a legnagyobb havi növekedést Bulgáriából (+3,3 százalékkal), Szlovéniából (+2,2 százalékkal) és Szlovákiából (+1,4 százalékkal) jelentették. A legerősebb, 5,9 százalékos visszaesést Franciaországban mérték, majd Olaszországban és Romániában, egyaránt 1,6 százalékosat.

A legnagyobb növekedést 2017 októberéhez képest Lengyelországban (+19,4 százalékkal), Magyarországon (+18,5 százalékkal) és Szlovéniában (+18,3 százalékkal) regisztrálták. A legjelentősebb csökkenés Romániában (-4,8 százalékkal), Svédországban (-3,3 százalékkal) és Franciaországban (-2,9 százalékkal) volt. A statisztika havi és éves bontásban is meglehetősen hiányos, 11 országból ugyanis még nincs októberre vonatkozó adat.

Ország – világ

Elfogadta a képviselőház a nyugdíjtörvényt

Elfogadta kedden a képviselőház plénuma a nyugdíjtörvényt. A törvényhozók megszavazták az RMDSZ módosító javaslatát, és ismét befoglalták a nyugdíjas meghatározásába azokat a súlyos testi fogyatékkal élő személyeket, akik legalább a kötelező minimális járulék egyharmadát befizették. A korábban a munkaügyi bizottság által elfogadott, majd visszautasított módosító javaslat 215 támogató szavazatot kapott a plénumban. Az elfogadott változat szerint „nyugdíjas az a személy, aki jogosult a jelen törvény által szabályozott nyugdíjak valamelyikére, és legalább 15 évig fizette a nyugdíjjárulékot, illetve azon súlyos testi fogyatékkal élő személyek, akik teljesítették a minimális járulékfizetési időszak legalább egyharmadát”. A munkaügyi bizottság által jóváhagyott változat szerint nyugdíjasnak csak az a személy számított, „aki legalább 15 évig fizette a nyugdíjjárulékot”. (Agerpres)

A kormány „kapzsisági” adót vetne ki a bankokra

A kormány javasolja, hogy január 1-jétől vezessenek be egy „kapzsisági adónak” nevezett adót, amelyet a bankokra vetnének ki abban az esetben, ha a három és hat hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) meghalad egy bizonyos határértéket – jelentette be kedden este Eugen Teodorovici. A pénzügyminiszter szerint ez az adó mintegy hárommilliárd lej jövedelmet hozna a kincstárnak. A tárcavezető azt mondja: az adó bevezetésével az állam az állampolgárok érdekeit védi. A miniszter szerint az adót abban az esetben vetnék ki, ha a lej alapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb, illetve a jelzáloghitelek esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb negyedévi középértéke meghaladná az 1,5%-ot. Ez alatt az érték alatt nem lenne adó. Teodorovici számítása szerint ez az adó mintegy hárommilliárd lej jövedelmet hozna a kincstárnak, de ez lehet nulla is, hogyha a bankok úgy döntenek, hogy az 1,5%-os küszöbérték alatt tartják a ROBOR-t. (Agerpres)

1%-ra csökken a II. pillér kezelési költsége

2,5%-ról 1%-ra csökkentik a nyugdíjrendszer második pillérének alkalmazott kezelési költséget – jelentette be kedden Eugen Teodorovici pénzügyminiszter. Mint mondta, öt év minimális járulékfizetési periódus után a befizetők – egyéni kérés alapján – kiléphetnek a nyugdíjalapból. A tárcavezető szerint a kezelési költség csökkentését az indokolja, hogy az ezzel járó munka nagy részét nem az alapkezelő, hanem a nyugdíjpénztár végzi el. Ugyanakkor a befizetett alapra kivetett 0,05%-os jutalékok az alap teljesítményének függvényében módosítható. A pénzügyminiszter bejelentette azt is: öt év minimális járulékfizetési periódus után a befizetők – egyéni kérés alapján – kiléphetnek a nyugdíjalapból. Ebben az esetben az érintett személy 2%-os kezelési költség mellett visszakapja a befizetett összeget. Teodorovici elmondta: az állami cégek osztalék címen kötelesek lesznek befizetni a kincstárnak a beruházásra kiutalt és el nem költött pénz 35%-át. Beszélt arról is, hogy ezentúl az európai uniós projektek fölötti döntés teljes felelőssége a menedzsmenthatóságokra hárul. (Agerpres)

Hidegháború

(Folytatás az 1. oldalról)

Nos, úgy néz ki, ezúttal emberére akadt az elnök, és nem lesz számára olyan egyszerű „megszállni” a kormánypalotát, ahogy annak idején Grindeanuval. Ha azt képzelte, hogy – mint az amerikai filmekben a kommandósok – amikor úri kedve tartja, hivatlanul és kéretlenül csak berúgja az ajtót, és elnököl a kabinet ülésén, pechje van (hogy az ő kedvenc kifejezésével éljünk).

Am úgy tűnik, az elnöknek nincs fogalma, de nem is igazán érdekli, hogy mit mond az alkotmány. Azt például, hogy „amennyiben a kormányülés napirendjén külpolitikával, a honvédelemmel vagy a közrend biztosításával kapcsolatos, országos jelentőségű problémákat érintő jogszabálytervezetek is szerepelnek”, tájékoztatni kell őt is. Vagyis azokon a kormányüléseken vehet részt, amelyeken az ország külpolitikai, védelmi vagy közbiztonsági politikáját érintő témák vannak napirenden, illetve bármelyik másik kormányülésen, amennyiben a miniszterelnök meghívja.

Végül is csak „megfigyelőként” lehet jelen, mert vétőjoga nincs, és ijesztgetéssel tudja ugyan akadályozni, de megakadályozni nem tudja a kormány tevékenységét.

Mindenestre a hidegháború nem ért véget, és aki cirkuszra vágyik, megnyugodhat, lesz része benne bőven. Az éveken átívelő hidegháború folytatódik.

Pozitívan fogadták a törvénymódosítást

Császár Károly szenátor kezdeményezésére a parlament augusztusban elfogadta az 1991. évi 18-as földtörvény módosító 231-es törvényt. Ennek lényege, hogy azok a tulajdonosok, akiknek telek-könyvében a román állam vagy az egykori kollektív gazdaságok is szerepelnek, most teljes jogú tulajdonosokká válhatnak bizonyos igazoló iratok benyújtása után. A kérvények benyújtásának határideje december 6. volt. Az eddigi tapasztalatokról kérdeztük a szenátort.

Gligor Róbert László

– Miért látta szükségesnek a földtörvény ilyen irányú módosítását?

– Azért találtam szükségesnek, mert egy korábbi felmérés alapján nyilvánvaló volt, hogy változtatni kell rajta. A felmérés tárgya az volt, hogy a megyei bizottságnak a 2013–2017 közötti időszakban milyen arányban sikerült a telekélési ügyekben döntést hoznia. Ebből kiderült, hogy a kérelmek 99 százalékát nem hagyták jóvá, majd az is, hogy az ügyek 99,9 százalékában a bizonyító okiratok hiánya miatt utasították el a kérelmezőket.

– Hogy fogadta javaslatait a törvényhozás?

– A szakbizottsági tárgyalások során partnereket kerestünk, hogy módosító javaslatainkat támogassák, és örömmel szolgált, hogy sikerült is megtalálni őket. Így már a szakbizottságokban jóváhagyták a javaslatokat, ez pedig nagyban hozzájárult ahhoz, hogy módosító javaslataim bekerüljenek a jogszabályba.

– Tud-e már megoldott kérésekről, vagy egyelőre csak a kérelmek benyújtására fogadására van felkészülve a megyei bizottság?

– Van tudomásom jóváhagyott kérésekről, olyan esetről is értesültem, amikor a megyei bizottság visszaküldte a helyi földosztó bizottsághoz az iratsomót hiánypótlás végett. Számadatok még nincsenek, majd csak akkor beszélhetünk adatokról, amikor a helyi

földosztó bizottságok tömegesen terjesztik fel a kérelmeket a megyei bizottságnak. Eddig a kérvények benyújtásán volt a hangsúly, hiszen december 6-án lejárt a határidő. Itt említem meg, hogy már kértük a határidő módosítását, arra várunk, hogy a módosítást javasoló törvénytervezet szavazásra kerüljön a parlamentben.

– Akkor most lezárult a kérelmek benyújtásának határideje...

– Igen, jelen pillanatban már nem lehet benyújtani kérvényt. Ha a javaslatot elfogadja a parlament, akkor jövőben újraindul a program, és ismét lehet majd kérelmet tenni az önkormányzatoknál.

– Vannak-e adatai, hogy a megyében hányan éltek ezzel a lehetőséggel?

– Ilyen adatom nincs.

– Mennyi időt vehet igénybe ezeknek a kérelmeknek a megoldása, illetve egy-egy dosszié megoldása? Véleménye szerint 2019-ben mennyit tud megoldani belőlük a megyei bizottság?

– Nem lehet általánosítani, minden dosszié más, de remélhetőleg a jövő év folyamán sikerül a benyújtott kérelmekre megoldást találni.

– Nyomon fogja-e a továbbiakban is követni a megyei bizottságok – a mi esetünkben a

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

– Hogyan fogadta az ön által kezdeményezett változtatásokat az önkormányzati szféra, illetve a lakosság? Milyen visszajelzések érkeztek?

– Mind a lakosság, mind az önkormányzatok igencsak pozitívan viszonyultak a törvénymódosításhoz. Sokan voltak, akik a törvénymódosító javaslatok hatására ellenőrizték birtokügyeiket, és kiderült, hogy az ő esetükre is vonatkozik a törvény. Ami az önkormányzatok reakcióját illeti: hangsúlyozni szeretném, nagy elégtétel volt számomra, hogy a polgármesterek pozitívan álltak hozzá, és nem a többletmunkára panaszkodtak.

Maros megyei bizottság – munkáját? Fordulhatnak-e önhöz az állampolgárok és önkormányzatok, ha esetleges akadályokat gördítenek elébük? Hogyan ellenőrzik ezeket a bizottságokat, illetve a megoldott kérések arányát?

– Természetesen figyelemmel fogom követni a megyei bizottság tevékenységét, szinte biztos vagyok benne, hogy lesznek még egyeztetéseink. A lakosok bizalommal fordulhatnak hozzám a továbbiakban is, Marosvásárhelyre, Nyárádszeredába, Gyulakutára és Szovátára is be lehet jelentkezni hozzám fogadóórára.

A marosvásárhelyi terelőút helyzete

(Marosvásárhely környüree)

Maros megyei képviselői minőségében, a marosvásárhelyi terelőút (Marosvásárhely környüree) helyzetének tisztázása érdekében a közúti infrastruktúrát kezelő országos vállalat (CNAIR) intéztem az alábbi kérdéseket:

1. Milyen stádiumban volt a marosvásárhelyi terelőút kivitelezése a Copisa Constructora Pirenaica céggel kötött kivitelezési szerződés megszüntetése előtt?

2. Mekkora összegeket fizettek ki a Copisa Constructora Pirenaica spanyol építőcégnak a szerződés felbontása előtt? Tartoznak-e még bármilyen összeggel a kivitelezőnek?

3. Milyen okokból szüntették meg a Copisa Constructora Pirenaica céggel kötött szerződést?

4. A közúti infrastruktúrát kezelő országos vállalat (CNAIR) igényelt/igényel-e kártérítést a Copisa Constructora Pirenaicától a marosvásárhelyi terelőút kivitelezési munkálatának késése miatt?

5. Hogyan követte a CNAIR a kivitelezési munkálatot a 2014-es szerződéskötéstől a szerződés

2017-es megszüntetéséig (sorolják fel a CNAIR illetékesei által végzett ellenőrzéseket, az ellenőrzések időpontját, illetve az ellenőrző hatóság megállapításait és javaslatait).

6. A munkálatok ideje alatt több észrevételt tettek a környüree műszaki tervére vonatkozóan, a CNAIR megerősíti-e vagy tagadja ezt az állítást? Amennyiben megerősíti, melyek voltak az észlelt szabálytalanságok? Szándékában áll-e a CNAIR-nek új műszaki tervet készíteni?

7. Mikor indítja el a CNAIR a versenytárgyalást a marosvásárhelyi terelőút kivitelezési munkálatának folytatására, és milyen kilátások vannak a terelőút elkészülésének időpontját illetően?

8. Kérem, hogy bocsássonak rendelkezésemre egy másolatot a Copisa Constructora Pirenaica spanyol céggel kötött kivitelezési szerződés megszüntetését igazoló iratról.

A pontos tájékoztatás érdekében a CNAIR-től kapott válaszokat szintén közölni fogom.

Lavinia Cosma képviselő (X)

Álom – a Művészkuckó bemutatója

A Művészkuckó újabb produkcióval lepi meg a közönséget, ezúttal Korpos Kamilla Álom című népi musicaljének bemutatójára kerül sor Bonczidai Dezső rendezésében december 22-én, szombaton 19 órakor a Maros Művészegyeset kövesdombi előadótermében. Koreográfus: Füzesi Albert, Papp Zsuzsanna. Szereplők: Papp Zsuzsanna, Bonczidai Dezső, Nagy László, Ferenczi Kamilla, Füzesi Nándor, Kibédi Tihamér, Kakasi Dávid, Fodor Levente, Portik Viktor, a Vox Angelica gyerekkórus. Jegyek elővételben az együttes pénztáránál kaphatók. A felnőttjegy 20, a gyermekjegy 15 lejbe kerül.

Történeti áttekintés a köszönésformákról

Az emberi együttélés formai elemei közé sorolhatók a köszöntések. Ezúttal nem születés- és névnap, sem a hatalmasoknak járó szolgálai alázattal kevert köszöntésre, sem a 100 évesekhez leereszkedő polgármesteri szalutálásra gondolok, csupán arra az egyszerű formális megnyilvánulásra, ami a nap-szakok szerint változik. Ugyanis már olyan fejlett és kifinomult az emberi kapcsolattartás, hogy a nap bármely szakára kitalált köszönéseket, az ébredéstől/ébredéstől a lefekvésig.

A jókívánságok legegyszerűbb formulái, képletei voltak ezek, amelyeket az elkoptatásig használt az emberiség. Az idősebbek az ifjabbakat oktatták, serkentették, bökdösték: köszönj, kisfiam, kislányom szépen a néni-nak, bácsinak, a pajtásodnak, az óvó néni-nak, a pap bácsinak, fegyörnek stb! És a „satöbbi” bácsi-néni hálsán rátekinített a kioktatott, megszurkált, megpöccintett ifjoncra, aki kipréselt magából egy (kezit) csókolót. Ez független volt a napnak állásától, tértől és időtől, hosszú távon használható, pas par tout.

Amint azonban a gyermek kifelé bukácsolt a csecsemőkorból, és elérkezett a ka-

maszkor zavaros vizeihez, a köszönések sajátja egyre nehezebben irányítható lett. Már a tanároknak és tanítóknak jó napot kellett kívánni, akár szerettük, akár nem, nem volt választási lehetőségünk, sőt egy emancipációs diktatúrában a tanár néniktől is elvonták a kezicsókolom privilégiumát, őt is ezzel a jónapotos izével kellett üdvözölni. Titokban azért maradt a csókolom.

A kislányok nem tudták pontosan, miként kell a nagyobb, fiatal férfiakat köszönteni, ebből keletkezett a lányos zavar és pirulás, amit úgy oldott meg a francia etikett, hogy a férfiakat kortól függetlenül arra kötelezte a jó modor nevében, hogy előre köszöntsék a női áldozatokat. Akik hálás pironkodással mondtak valami érthetlent, amit konvencionálisan visszaköszönésnek lehetett tekinteni.

Volt tehát a jó reggelt – harsány volt, provokatív, kibírhatatlan, ifjúmunkásos, brigádos, kollektív elnökös, aztán volt még az „erőt-egészséget, elvtársak!” olyan főtűtkáros-párttitkáros, katonás, rendőrs, a „na jó reggelt, emberek!” brigádvezető, őrmesteres, meg a „sá tráíji!” azoknak a kivétele-

zetteknek, akik a román hadseregben voltak egyenruhásítva.

A jó napotról volt már szó. Ez napközben bármikor veszélytelenül használható volt, kórusban mondván – osztályilag – még hozzá kellett tenni kissé nyújtva a kívánokat is. A főtűtkár is használta. Hivatalos látogatáson a szónok ezzel köszöntötte le a kirendelteteket, akik már órák óta álltak és vártak erre a két szóra, miközben egész jó napjuk el volt rontva.

Az angolok kitalálták a jó délutánt, a good afternoon, de egész délig good morningoznak, mert a jó napot még a jenkiknél is elég ritka. A jó estéttel semmi baj nincs. Így köszön a rendőr, a bakter, így köszönti a lokálba betérő lumpot az egyenruhás portás – kizárólag városban, ugyanis a szapora falusi korcsomákban nem szokás köszönni (néprajzi ismereteim szerint), vagy elég az adjisten és a középső bütykös ujjal kevésse felbökött kalap.

A napszak utolsó köszöntése, a jó éjszakát tapasztalatom szerint inkább csak búcsúzás jellegű, a lefekvés előtti jockakát alakváltozata bizalmas közlés, a keresztretjvényi meg-

határozása (tréf.), ami nem a kóser ellentétét, a tréflit jelenti, hanem a tréfásra utal.

Ha az éjszaka folyamán találkozunk valakivel, még mindig marad a jó estét, szép estét, és éjjel után a jó reggelt járja. Még azoknak is, akik hajnalban jönnek hozzánk, hozzátok, hozzájuk házkutatni, így szólnak, ha egyáltalán megengedi a szolgálati szabályzat, hogy a legszükségesebb morgás és utasítás, parancsszó mellett néhány emberi megnyilvánulás is használható, például „na emberek”, vagy „isten áldja magukat”. Ez inkább csak a reformkorban volt divatos. A legújabb korban „a vizionlátásra” egyenesen fenyegetéssel ért fel a házkutató közegek részéről, ui. újabb látogatást jelent(hetett).

Mára egészen tömört köszöntésbör lombozódott ki ajkainkon. A szép, jó, boldog, csodás, mesés, álomszép, áldott és kellemes kezdődök. Nem telt föl új, közvetlenebb tartalommal, avagy gyorsan megkopott, de nagyon használatos a taxisoförtől a munkatársig, a bolti eladótól a zálogházasig, a vízszámlástól a postásig, a kapástól az adásig. Gyaníthatóan a zavarodottság, a tisztázatlan társadalmi viszonyulások okán.

És akkor még semmit sem mondtunk a szervusz, szerusz, szevasz, szia, csóó, csóó, 'napot, csókolás, ászolgája, ászlovigé (50-es évek) általános és relatív fertőzéstől. C-vitaminnal sem kúrálható.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Gyermekkori karácsonyok hangulata

A kisgyermekként megélt karácsonyok hangulata, titokzossága talán egy életen át elkísér bennünket, szerencsés az a gyerek, akit a szülei, nagyszülei életre szóló élményekkel tisznyálnak fel, és gondoskodnak arról, hogy a család legapróbb tagjai valóban meg tudják tapasztalni a csodát. Felőttként is jó érzéssel tölt el, amikor visszaemlékszünk arra, hogy a nagy napon szinte kötelező volt elmenni sétálni, netán hógolyózni, hogy addig az angyal belopassa az ajándékait a fa alá. Negyven-ötven évesen is szinte érezzük a nagymama kalácsának az illatát, ami karácsony táján belengte a lakást. Az ajándékokra felőttként nem emlékszünk, azonban az élmények, az apróságok tűnő, de gyerekként vázlatként megélt mozzanatok nem merülnek feledésbe. Az ünnep közeledtével néhány marosvásárhelyi színészt arra kértünk, osszák meg olvasóinkkal gyermekkori karácsonyi élményeiket.

Menyhárt Borbála

Kiss Bora

Azt hiszem (úgy érzem), hogy ameddig haza tudok menni, haza tudunk menni a párommal a szüleinkhez, addig gyerekek vagyunk, és ez azt is jelenti, hogy a csoda még él bennünk, körülöttünk. De a gyermekkorra visszatérve, számomra

nagyon sokat jelentett, és meghatározta az életemet, a gondolkodásmódomat, de akár a művészeti ágazatok iránti kíváncsiságomat is, hogy két család nevelt. Pontosabban, ugyanabban a tömbházban laktak a nagyszüleim is, ahol én a szüleimmel. Egymás fölött volt a két lakás, tehát Bélakánál és Ájlikánál (így hívtam az én szeretett nagyszüleimet) szabad volt ugrálni a zongoraszékről fel-alá, mert azt csak anyuék hallották, az ő idegrendszerüknek meg bírnia kellett, hiszen mégiscsak én voltam az egyetlen gyerek a családban! Anyu és Ájika együtt készültek, sütöttek, főztek, beszélgettek nagyokat, apu általában valamit barkácsolt-tervezett, Bélaka a kávéja mellett újságot olvasott, én meg zongoráztam. A legérdekesebb, amit most sem igazán értek, hogy a fenti fát láttam, ahogy díszítik, azt hiszem, mert valahogy annak nem volt akkora jelentősége, de a lenti... az mindig olyan más volt! Ott tényleg járt az angyal. Bélakával elmentünk a templomba, és amire hazaértünk, tudtuk, hogy járt az angyal. Aztán anyu szólt, hogy menjünk le, mert hallotta a kicsi kristálycsengőt csilingelni (az volt a jel). És akkor elindultunk: apu, anyu, Ájika, Marcika (a nagynéném, aki addigra már megérkezett Marosvásárhelyről), én és Bélaka. Beértünk a lakásba, anyu lassan kinyitotta a nagyszoba ajtaját, és ... ott állt az a

gyönyörű nagy karácsonyfa! Hatalmas volt, és alatta nagyon sok ajándék! Elénekeltek néhány karácsonyi dalt, ami alatt én teljesen megszeppentem, zavarba is jöttem. Erre például kimondottan emlékszem. Előfordult, hogy beszaladtam a szobámba, vagy odabújtam valakihez, mire anyu megkérdezte, hogy mi a baj, és még most is hallom, ahogy azt mondom, hogy én úgy szégyeltem magam, hogy ennyi mindent kapok! Vicces, de valahogy ettől nagyon zavarba jövök. Aztán mindig elmagyarázták, hogy ezzel nincs semmi baj, nyugodtan örülhetek, azt bontsam ki, amelyiket szeretném. Annyi szép, kreatív és kézzel készített ajándékot kaptam, ami mind a szüleim közös munkája volt: babaház, szerencsekerék, kisautó a babáknak, repülő, minden fából, szépen lefestve. Apu megtervezte, anyu megrajzolta, vagy éppen apu készítette el, anyu pedig lefestette-kifestette. Ezek voltak a legnagyobb ajándékok, mert az ajándékkal együtt ott volt a csomagban a sok életre szóló tanítás is, hogy a karácsony a készülődésről, a kreatív dolgokról is tud szólni, nem csak a pénzről. Vásárolni sokkal könnyebb, mint odaülni, és két héten keresztül barkácsolni, alkotni valamit, az sokkal nagyobb dolog.

A másik, ami megmaradt, az az, hogy a lenti fát soha nem tudtam feldíszíteni. Emlékszem, hogy egyetemista voltam már, amikor anyu kérte, hogy díszítsem fel mindkét fát, mire megdöbbenem, mondtam is neki: a lenti fát én biztosan nem! Azt én nem tudom! És ez így is maradt. Az nekem még mindig egy csoda.

B. Fülöp Erzsébet

Utólag visszagondolva, azt keresem, hogy miben is rejlett gyermekkorom karácsonyainak szépsége. Felidézem az akkori pillanatokat, és próbálom tetten érni, hogy milyen elsődleges érzés, gondolat, esetleg kép villan be, ami azokhoz az évekhez kötődik. Közben azon töprengem, hogy vajon módosítjuk-e az emlékeinket, vagy pontosan úgy maradnak meg bennünk, ahogyan ott és akkor megtörtént.

Amikor kimondtam, hogy „gyermekkori karácsonyaim”, az első, ami megjelent bennem, az az örömet és a várákozás kellemes feszültsége volt.

Keresgéltem kezdtem az emlékeim között, hogy tényleg semmilyen negatív konnotációja nincs-e a kimondott szavaknak. De rájöttem, hogy akárcsak bármilyen más emlék kap-

csán, vannak pozitív, negatív és semleges élményeket tartalmazó „fiókjaink”. Csúpan az adott mentális állapotunktól függ, hogy melyik fiókot húzzuk ki. A bennünket mélyebben érintő események mélyebb karcokat hagynak az emlékezetünkben, és fordítva. Ahogy keresgélünk a képek között, igen, negatív élmények is előbukkannak. Például a decemberben megélt állapot fehér hóban vöröslő vére, amely mintha szándékosan nem akarna el-

mosódni, hiába csurdogál fölötte a tavasi hólé. Hallom a sivalkodó állat hangját, ami még most is megborzongat, ha felidézem. Magamban hordozom. Mély nyomot hagyott bennem.

Valószínű, ezért lettem vegetáriánus. Hiába menekültem a legfelső, főútra néző szobánkba, ez a hang ott is utolért. A segítségért, az életéért könyörgő állat hörgése, ahogy a késdöfés okozta éles fájdalom ellenére erejét összeszedve megpróbál rugdalózni, hogy elmeneküljön a ránehezülő testek alól. Gyermekként hiába kértem volna a napok óta lázasan készülő felnőtteket, hogy ne tegyék ezt. Sokáig lelkiismeret-furdalásom volt, hogy nem tudtam megmenteni.

Mondanám, hogy most sem találom jó, férfivá faragó módszernek, amikor kicsi gyereket odakényszerítenek „malacfarokot fogni”, miközben végignézi a hörgő állat halálos vergődését, de nem mondom. Lehet, hogy a későbbi tudatos, erőszakmentes életvitelben ez a negatív élmény meghatározó lesz.

Szóval az első örömet mögött ilyen emlékek is lapulnak.

Mégis, ami a karácsonyi ünnepet megszépítette, az a napokig tartó örömet és a várákozás kellemes feszültsége volt. A karácsonyfadíszítés a nővéremmel, édesanyammal és édesapámmal, a templomba menésre való ünnepélyes készülődés, a kalács illata, az éjféli

mise, ahová gyermekként elmehettem, mind meghatározó pillanatok voltak a család életében. Továbbá a mise közbeni várákozás, hogy csendüljön már fel a kedvenc karácsonyi énekem, a „Fel nagy örömrre, ma született”, a várákozás a betlehemes játékokra mint az első dramatikus élményre. Illetve bevillan még egy kép: hazafelé menet, az egy kilométeres útszakaszon, a nagy hóban gyalogolunk, és anélkül, hogy a szüleim észerevették volna, behunyt szemmel mentem hazáig. Néha rám szóltak, hogy miért ügyetlenkedek, mert nem vetéért észre, hogy csukott szemmel lépkedem közöttük.

Majd az otthoni, ünnepélyes vacsora közbeni várákozás, hogy mit hozott az angyal, az ágyba bújás, vagyis úgy menni lefeküdni, hogy nemsokára az „Íme midőn minde nek” kezdetű kántálás ébreszt.

Emlékszem, egyszerre húszan is jöttek hozzánk. Alig fértünk a nagy szobában.

Volt ezeknek az éjszakai, örömteli találkozásoknak valami misztériuma.

Majd a karácsonyt követő ünnepnapok, az „aprószentekelés”, amikor házról házra jártak a gyerekek az újévi búzáhintéssel járó köszöntésekkel.

Próbáltam felidézni a kapott ajándékokat, de nem jutottak eszembe, tehát nem az ajándékozások miatt szépültek meg ezek a napok, hanem a találkozások miatt.

Attól, hogy kinyitottuk egymás felé a szívünket.

Benő Kinga

A karácsony és az ünnepre való készülés mindig felébreszti bennünk, felnőttekben is a tiszta lelkű gyermekecskét. A cinkosság érzését, a várákozás örömet, már csak azzal is, ahogy gyermekeinknek színes, csodás történeteket szövünk az angyaljárásról, Mikulás apóról. Ilyenkor előkapjuk a fantáziánkat, a leleményességünket, hogy megte-

remtsük számukra a várákozás izgalmát. Ez az az időszak, amikor sokat mesélünk, amikor felelevenednek bennünk saját gyermekkori élményeink saját meséinkkel. Illatok, érzések, emlékek kavarnak, akár egy felrázott hógömbben.

Gyermekkorom karácsonyának kopogós, néha havas estéje, amikor falun nagyszüleimmél sorra kántáltuk fel a rokonokat pár szaloncukorrért és némi pénzecskeért cserébe. Átfagyott lábunkkal nem is törődve, de annál nagyobb hangerővel énekelve. Édesapám régi harmonikája, ami csak akkor, azon az estén került elő a szekrény tetejéről, úgy muzsikált, hogy a szomszédok is nálunk kötöttek ki. Édesanyám töltött káposztája, nagymamám ízletes süteményei, a zserbó és a havasi kifli. Az a sok gyermeki kérdés, hogy hol jön be az angyal, mikor kukucska? Kíváncsi kisgyermekként sajnos sokszor felkutattam a szekrények, fiókok mélyét, és természetesen mindig találtam is valamit. Ma már nem vagyok kíváncsi, hol és mikor leskelődik, mert tudom, hogy mindig velünk van, még akkor is, amikor néha nem érzem a jelenlétét.

A kép illusztráció. Fotó: Forteapan

A forrásvíz az élet elixírje

Bogdán Emese

A hegyi forrásból előbukkanó víz tartalmazza az egészségmegtartó információt.

A csapvíz esetében hiába szűrjük meg a vizet, utána eleve is kell tenni. Tudósok bizonyítják, hogy a víz nem csupán formátlan folyadék, elektromos töltése van, mely összeköti az egyes vízmolekulákat, és különböző struktúrákat, mintákat alakít ki, melyekben információk tárolódnak és szállítódnak. A kutatók azt is bebizonyították, hogy a víznek egyfajta emlékezete van, emlékszik azokra az anyagokra, amelyekkel kapcsolatba került. Elképzelhető, hogy az anyagi szintű káros anyagok eltávolítása után visszamarad a vízben egyfajta „károsanyag-emlékezet”, amely a káros anyaghoz hasonló hatást válthat ki, ezért ennek a feloldására is szükség van. Erre az egyik megoldás a víz örvényszerű mozgata, amely feltöri a clusterstruktúrákat, és új elrendeződést tesz lehetővé. Viktor Schaubberger, a legendás vízkutató (1885-1958) számára a forrásvíz eleven volt, míg a vízcspából folyó csak vízhulla. A szakember 1930-ban kifejlesztett egy módszert a forrásvízhez hasonló víz előállítására, melyet később szabadalmaztatott is. Kutatásában arra alapozott, hogy a természet nem ismer egyenes vonalakat. A természet ereje a forgásban rejlik. Ennek az elméletnek az alapján fejlesztette ki a vízörvény formájú mozgásra épülő vízkezelő módszert, mely során a sterilizált Duna-vizet fémekkel, ásványi anyagokkal és szén-savval gazdagította, lehűtötte 4 fokra, megkeverte, átvezette hajlítót üvegsöveken, arany- és ezüstlamellákon, és végül felfogta egy tartályban.

Az egész apparátus nagyon nagy és bonyolult volt, de később készített egy egyszerűbb

készüléket is, amelyben a víz egy tojás formájú nemesfém tartályban zubogott, és cikloid térgörbe mozgást végzett. Halála után fia, Walter is vízörvénylő elvekkel kísérletezett, és Wilhelm Martin mérnökkel közösen egy olyan tojás formájú vízkavargatót kísérletezett ki, amelyet a normál vízcsapra lehet felszerelni. Ilyen örvénykészülékek különböző kivitelben kaphatók. A víznemesítő készülék például a természetes forrásvíz struktúráját állítja elő, így jobbra forgatott víz jön a csapból. A másik kutató fizikus, Wilfried Hacheney, egy olyan nagyméretű készüléket tervezett, melynek alakja egy fekvő nyolcasra emlékeztet, és az ebben a készülékben örvénylő vagy levitáló víznek szintén különleges tulajdonságai vannak, például a vele összekevert cement eltérő struktúrájú és szilárdabb a megszokottnál. Akad olyan bio-gazda, aki ilyen struktúrájú vízzel locsolja a növényeit, hogy azok gyorsabban nőjenek, ezzel a vízzel készíti kenyeret, mert a tészta jobban megkel, és a kenyér lazább lesz. A víz struktúrájának megváltoztatására szolgáló másik módszer az amerikai Henry Coanda felismerésén alapul. A szakember a legendás Hunza-völgy lakóinak életét kutatta Pakisztán északi részén, és feltételezte, hogy az állapotuk az ottani gleccservízzel áll összefüggésben. Ez a víz számos apró kolloidot tartalmaz, amelyeknek mind elektromos töltésük van. Dr. Patrick Flanagan a Hunza-víz mintájára olyan koncentrátumot fejlesztett ki, amely szintén tele van ásványi kolloidokkal és szabad negatív töltésű hidrogénionokkal, és amely a kristályenergia névre hallgat. Ha ebből néhány cseppet a vízbe csepegtetünk, a vízmolekulák e körül a kolloid körül rendeződnek el, új struktúrák alakulnak ki, és az esetleges károsanyag-információk

Illusztráció

törölődnek. Ugyanakkor csökken a víz feszültsége, és megnő a pH-értéke. És beszélni kell még az osztrák Grander módszeréről, melynek lényege, hogy egy lezárt bányajáratból való vizet speciális módon kezel, és a csapvizet ez előtt az információs víz előtt vezeti el. A módszer kritizálói „ezoterikus humbugról” beszélnek, a víz sok használója azonban lelkesedik érte. Egy mosodatulajdonos például 12 ezer eurót spórol meg vele, mert kevesebb mosószerre van szüksége. Egy bécsi lovasiskolában is ezt a vizet isszák a lovak, és azóta nem gyötri őket a kólika. A német Roland Pocher információkkal tölt fel kvarchomokot, majd azt csövekbe tölti, és a csöveket vízbe meríti. Ily módon sikerült például eliszaposodott tavakat újra élővé tennie. A szakemberrel számos német állatkert dolgo-

zik együtt (a berni állatkert a fókák medencéjét tartja így tisztán). Ugyanakkor olyan házi használatra szánt készüléket dolgozott ki, amely a csapvíz minőségét javítja. A módszer egyik alkalmazója arról számolt be, hogy a közérzete javult, panasza (ödéma, fejfájás, ekcéma) eltűntek. A növényeknél pedig jobb csíráképeséget és növekedést tapasztaltak. Erre a jelenségre természettudományos magyarázat nincsen, a hivatalos tudomány csatlásról, placeboeffektusról, szelektív effektusról beszél. Am ha mindez az emberek és az állatok esetében is csak a hit és a képzelőerő eredménye volna, akkor az azt jelentené, hogy megtaláltuk az univerzális orvosságot, a mindent meggyógyító panacéat. (A folytatásban a víz programozhatóságáról lesz szó.)

Orgonamuzsika orgonista nélkül (3.)

Szilágyi Mihály

A természet hangjait érdekes módon az állatok hangjának lekottázásával szemlélteti. Darwin talán büszke lenne arra, hogy Kircher könyvében egy amerikai majom hangjának leírása követi az emberét. És ha valaki nem látott volna amerikai majmot, annak okulásképp ott a kép is a kotta mellett.

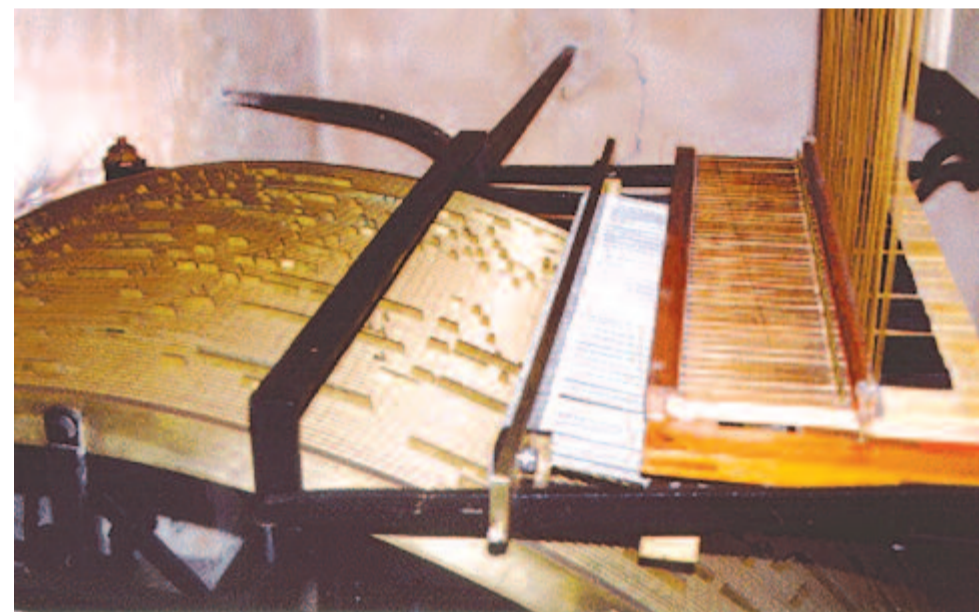
A hangok tanulmányozása következtében már-már madárszakértővé vált Kircher. Talán ő az első, aki lekottázta egyes madarak hangját – nyilván vigyázott arra, hogy csak olyan repülő jószágokat válasszon, amelyek hangját könnyű leírni.

A hangokat a természet részeként tekintve eljutott arra a következtetésre, hogy a zene képes befolyásolni az ember lelkiállapotát, mégpedig az egyén hangulatától függően. Részletesen tárgyalja a barokkra jellemző affektuselméletet a zenében. Ez az elmélet nem más, mint a zene érzelmekre gyakorolt hatása. A zeneszerzésben egyértelműen kifejezték, hogy különböző érzéseket hogyan kell megjeleníteni. Az öröm egy olyan lelkiállapot, amely táguláshoz hasonlítható, ezért ezt a hatást nagy és bővített hangközökkel lehet elérni. Ezzel szemben a szomorúság az összehúzódáshoz hasonlítható, emiatt itt a legkisebb hangközöket használták. A reményt a felemelkedéshez hasonlították, és ezt gyakran gyors tempóval szemléltették. A büszkeséget és az arroganciát leginkább hangszínekkel, nagy hangmozgásokkal és fennkölt stílussal

fejezték ki, és nagyon vigyáztak arra, nehogy összetéveszhető legyen ez a hangulat más érzésekkel. A harag, a bosszú, a düh és minden agresszivitás nagyon összetett ábrázolásmódot igényel, mert mindenféle zeneszerzői ötletet fel kell használnia a hirtelen diszsonanciáktól, hangerőváltásoktól a zajokig úgy, hogy közben a zene még énekelhető maradjon. A *Musurgia universalis* mű tehát enciklopédiája az affektuselméletnek. Ha részletesen kutatnánk és megismernénk Kircher eme elméletét, majd azt a nézetét, hogy mi az összefüggés a zene és a számok misztikus világa között, talán mélyebb értelmet nyerne több barokk zenemű. Nem véletlen, hogy a barokk zseni, Johann Sebastian Bach több műve is misztikus-ezoterikus számösszefüggéseket rejt. Érdemes azt is figyelembe vennünk, hogy a XVII. században még nem volt éles határ a misztikus elképzelés és a tudományok között.

A zeneelméleti írások mellett Kircher legkiemelkedőbb zenei alkotása egy működőképes automata templomi orgona elkészítése volt. Már az ókorból ismertek a vízzel működő orgonák. Ezek többsége még annyira kicsi volt, hogy hordozni lehetett őket. A fizikai ismeretek bővülésével nagyobb, vízzel működő szerkezetek is épültek.

1596-ban Rómában a Quirinale-palotában egy Luca Blasi nevű mérnök csodás hangszert épített, amely számára víz segítségével oldották meg a fújtatást. Az ötletet fél évszázaddal később, 1648-1649-ben Athanasius Kircher továbbgondolta, és munkatársával,

Matteo Marionéval olyan orgonát épített, amely már magától muzsikált – röviden: megspórolták az orgonistát.

Ez a varázslatos masina egy érdekes fizikai jelenség segítségével használta fel a vizet fújtatásra. Megfigyelték, hogy ha egy kellően hosszú, függőleges csőbe vizet öntenek, a nagy sebességgel lefele folyó víz levegőt is szippant magába. (A jelenséget majdnem egy évszázaddal az orgona megépítése után, 1738-ban írta le Daniel Bernoulli, tiszteletére róla is nevezték el Bernoulli-effektusnak.) A levegővel kevert vizet egy zárt tartályba vezették, ahol a levegő különvált a víztől. A tartály felső részébe két sűrű hálót is elhelyeztek, nehogy véletlenül a víz bejusson az orgonába. Az edényből alul továbbvezették a vizet, ami meghajtotta az orgonistát helyettesítő mechanikus szerkezetet. Az építés idején az orgonát egy dombtól lefolyó patak vize táplálta. Az épület felső szintjén lévő vízstabilizáló teremből 18 métert zuhant a víz, míg az elválasztó tartályba jutott. Ez a magasság már elegendő nyomást biztosított a sípok megszólaltatásához.

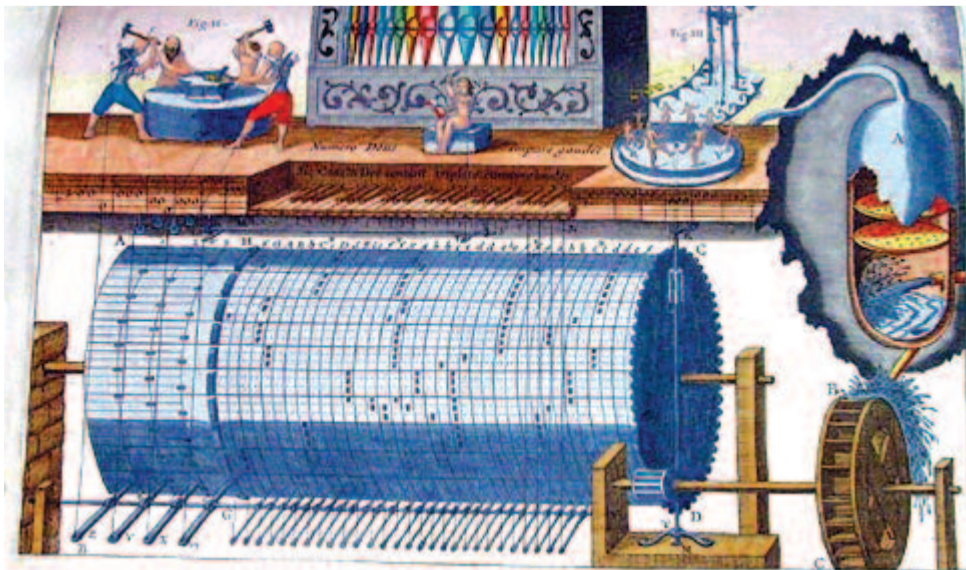
Kircherék orgonájában a zenét fémhenger tárolta, amelyen a megfelelő helyeken kiálló részek a billentyűk helyett nyitották és zárták a megfelelő sípok alatti szelepeket. A tökéletes orgonajáték feltétele a jól kivitelezett adattároló henger volt. A palota kottatára ezzel teljesen átalakult: nem féltve őrzött papírokon hevert a zene, hanem fémhengereken.

Kircher automata orgonája kiállta az idő

próbáját, mert javításokkal egy évszázadnál hosszabb ideig működött. A tudós pontos és részletes leírást készített a szerkezet működéséről, megkönnyítve ezzel a későbbi restaurátorok dolgát.

Mai szemmel nézve is elképesztő az a tudás, amelyet Kircher birtokolt. Negyvennél több tudományos könyvet írt, valamint kétezernél több levele és kézirata maradt fenn. A művészetekkel – közöttük a zenével – kapcsolatban úgy vélekedett, hogy a harmonikus ember értelem és érzelem egésze. Egy értelmes emberhez nemes érzelmek illenek. És mivel a zene a legalkalmasabb művészet a lélek nemesítésére, nem mindegy, hogyan viszonyulunk a zenéhez. Egyes zenetípusok csak az ösztöni érzelmeket táplálják, mások meg az intellektusra is pozitívan hatnak. Két kérdésre magunknak kell őszinte választ adnunk. Ha Kircher minden tudományban jelentőset és megbízható alkotott, akkor ez a pontosság nem mondható el a zenéről is? Ha pedig zenei megállapításai helytállóak, akkor nem lenne érdemes megfontolnunk ezeket a kijelentéseket?

Athanasius Kircher élő enciklopédia volt a maga korában; gyakorlatilag összefoglalta az akkori tudományokat. Ha nem lett volna jelentős tudós, akkor nem tulajdonították volna neki olyan felfedezéseket, amelyeket ő csak leírt. Hítte, hogy élete és küldetése nem céltalan, és ez adott erőt neki, hogy mindig derűlátóan értékelje az őt ért eseményeket. Sikerekkel koronázott életét 78 évesen, 1680-ban adta vissza Teremtőjének.

Ünnepi asztalra való

Hamarosan itt az év vége, és vele együtt nemcsak a karácsony, hanem a szilveszter is. Sokan elutaznak ilyenkor, wellnessközpontokban szórakoznak, vagy csak egyszerűen vendéglőbe mennek mulatni, de gondolom, vannak sokan olyanok is, akik háziuliban hivatalosak, vagy uram bocsá! – mint idén mi is – otthon töltik a szilvesztert. Nos, enni mindenképpen kell, akkor is, ha otthon maradunk, akkor is, ha háziuliban megyünk, ezért az alábbiakban néhány egyszerűen elkészíthető ötletet adok hidegtálra való finomságokra, illetve egy ünnepi főételre, aminek a húsos része akár svédasztalra is alkalmas.

Sütő Edith Magdolna

Meglepetésfasírt ünnepi díszben (fasírt sajttal és fűrjtóással)

Hozzávalók (4 személyre): 50 dkg darált hús, 2-3 szelet kenyér, egy kisebb hagyma, 2-3 cikk fokhagyma, egy kisebb tojás, esetleg zsemlemorzsa, só, bors, 10-15 fűrjtóás, kb. 25 dkg (2 karika) Camembert sajt, bő olaj; a tálaláshoz-díszítéshez: krumplipüré, nyers sárgarépa, piros húsú paprika, kapor- vagy petrezselyemlevél.

Elkészítése: a kenyeret hideg vízbe áztatjuk, a hagymát finomra aprítjuk, a fokhagymát összezúzzuk, a fűrjtóást kb. 3 perc alatt megfőzzük, majd megpucoljuk, a sajtot pedig

kb. 1/2 cm-nyi vastagon felszeleteljük. A húst tálba tesszük, hozzáadjuk a kifacsart, összemorzolt kenyeret, a tojást, a hagymát meg a fokhagymát, és sóval, borssal ízesítjük. Alaposan összegegyjük. Ha esetleg lágy a masszsa, kevés zsemlemorzssal igazíthatunk az állagán. A tojásokat egyenként beletekerjük egy-egy sajtszeletbe, majd körbevonjuk húsmasszával, és szép kerekre formázzuk. Felforrósított, bő olajban minden oldalán szép aranyárára sütjük. Krumplipürével tálaljuk. A díszítéshez a krumplipürét csillagcsőves nyomózsákba tesszük, és minden tányérra „karácsonyfákat” készítünk, azaz három-három rózsát nyomunk belőle egymásra, egyre kisebb méretben. A tetejüket sárgarépacsillaggal díszítjük, „gömböket” piros húsú paprikából, „gírlándot” pedig valamilyen zöld levélből teszünk rá. Finom fehérbort kínálunk mellé.

Tipp: Camembert sajt helyett természetesen másféle sajtot is lehet használni, így azonban sokkal különlegesebb az aromája.

Megjegyzés: hidegen is nagyon finom; elfelezve, hogy látszék a különlegessége, hidegtálakon, svédasztalon is nagyon jól mutat.

Sertésnyelv tormás besamelmártásban

Hozzávalók: 4 sertésnyelv (kb. 1 kg), egy teáskanál borókabogyó, egy teáskanál szemes rózsabors, egy teáskanál szemes zöld bors, egy teáskanál őrölt fekete bors, egy evőkanál só, 3 babérlevél, egy hagyma; a mártáshoz: 5 dkg vaj, 3 evőkanál olaj, 2 púpozott evőkanál liszt, 2,5 dl tejszín, 2,5-3 dl víz, 3 evőkanál tejföl, egy kis üveg (13 dkg) ecetes torma, só, citromlé, 1-2 teáskanál cukor.

Elkészítése: egy edényben vizet forralunk. A nyelvet jól megmossuk, majd a forrásban lévő vízbe dobjuk, és hagyjuk egyet lobbanni. Ekkor leöntjük róla a vizet, lemossuk hideg vízzel, és megszabadítjuk a fehér hártyájá-

tól, bőrétől. A megtisztított nyelvet ezután kuktába tesszük, mellé dobjuk a fűszereket és a jól megmosott, hámozatlanul hagyott hagymát, majd felöntjük annyi hideg vízzel, amennyi jól ellepi, és fedő nélkül főni tesszük. Amikor fölforrt, félrevesszük a lángtól, ráhelyezzük a kukta fedelét, és a szipolástól számítva kb. egy órán át főzzük. Amikor megfőtt, szűrőkanállal óvatosan tányérra vagy tálcára szedjük, és hagyjuk kihűlni. (Ezt jó idejében is el lehet végezni.)

A mártáshoz az olajat és a vajat összeforrósítjuk, beleszórjuk a lisztet, elkeverjük, majd felöntjük 2 dl hideg vízzel, és simára keverjük. Állandó kavargatás közben hozzáöntjük a tejszínt is, illetve, tetszés szerint, további vízzel hígítjuk. Jól kiforraljuk, majd hozzákeverjük a tejfölt és a tormát. Sóval és cukorral ízesítjük, illetve, ha még szükséges, kevés citromlével savanyítjuk.

Megjegyzés: a nyelvet odatehetjük főni egyből a kuktába is, és a bőrét csak azután húzzuk le, miután megfőtt, de úgy nehezebb dolgozni vele, a puha nyelvből állandóan kiszakad egy-egy darabka. A fentebb leírt módszer nekem nagyon jól bevált.

Majonézes gombasaláta

Hozzávalók (2 személyre): 25 dkg gomba, 2 kisebb savanyú uborka, egy kis darabka póréhagyma, 2 evőkanál majonéz, egy evőkanál sűrű tejföl, só, ízlés szerint kapor vagy más zöldfűszer.

Elkészítése: a gombát megmossuk, és 10-15 perc alatt enyhén sós vízben megfőzzük. Leszűrjük, majd hagyjuk kissé hűlni. Közben apró kockákra vágjuk a savanyú uborkát, finomra aprítjuk a póréhagymát, majd tetszés szerint feldaraboljuk a gombát is. Végül összekeverjük a majonézzel és a tejföllel, sózik ízlés szerint, illetve, aki szereti, apróra vágott kaporral is megszórhatja. Én így tettem, és nekem így volt kerek az íze.

Tipp: úgy is készülhet, hogy megdinszteleink egy kisebb hagymát, majd vele együtt

megpároljuk a feldarabolt gombát is, majd miután langyosra hűlt, a recept szerint járunk el tovább.

Pácolt juhsajt kétféleképpen

Hozzávalók: juhsajt, zöld és fekete olajbogyó, bazsalikom (vagy más, tetszés szerinti friss zöldfűszer), olívaolaj, só, víz.

Elkészítése: a juhsajtot kb. 2x2 cm-es kockákra vágjuk, tálba tesszük, és enyhén lesózzuk.

Konyharuhával letakarva szobahőmérsékleten érleljük 1-2 napig, közben néha megrázogatjuk a tálat, hogy az alsó darabkák is felszínre kerüljenek. Ezután csavaros befőttesüvegekbe tesszük a sajt-kockákat, azokba az üvegekbe pedig, amelyekre olívaolajat akarunk tölteni, olajbogyót és bazsalikomleveleket teszünk a kockák közé, és felöntjük olajjal. Rácsavarjuk a fedelét, és hideg helyre tesszük legalább egy hétre. Kb. egy hét után lesz egészen finom.

A másik fajta pácolt sajt az olívaolajjal készített, amelynek a kockákat szintén csavaros befőttesüvegbe helyezük, készítünk egy jó sós vizet, amivel felöntjük. Hideg helyre tesszük (ennek jobb is a hűtő), és naponta egyszer megrázogatjuk. Négy-öt nap után leöntjük róla a nagyon sós vizet, és felöntjük sima hideg vízzel. Ettől kezdve már fogyasztható is, krémes, számban elomló, finom, fetáéhoz, telemeáéhoz hasonló sajtot kapunk.

Megjegyzés: fogyasztás előtt mindkét féle sajtot ajánlatos legalább egy óráig szobahőmérsékleten tartani, úgy élvezhetőek igazán az ízek. Salátákba, hidegtálra ideális mindkét féle pácolt sajt.

Orrpolipos a gyerek?

Allergia is állhat a háttérben

Dr. Albert Kinga allergológus, klinikai immunológus a sepsiszentgyörgyi Albert Optimun Medicals szakorvosa
www.optimun.ro

Mi is az orrpolip?

Az orr nyálkahártyáján kinövő, polipszerű kitérkedés, mely méretétől függően zavarja a levegő szabad áramlását az orrüregben, melléküregekben. Statisztikai adatok szerint a népesség 5%-át érinti. A polipra hasonlító, burjánzó szövet különféle panaszokat okozhat, melyek közül a leggyakoribbak:

- az állandóan dugult orr, orrhang, dunnyogás, szimmozás
- nyitott szájjal való alvás – szájlégzés, éjjeli horkolás, légzéskimaradás, gyermekeknél kihatással lehet a rossz fogak kialakulására.
- visszatérő arcüreggyulladás – melyet a rosszul szellőző, eldugult orrmelléküregekben levő polip okoz
- megfázás során könnyen kialakuló fülgyulladás a nem megfelelően szellőző fülkürt és a pangó váladék felhalmozódása miatt
- szaglászomlás, ízézésromlás, amit a garat felé belógó polipok okoznak.

Érinthet egyaránt felnőtteket és gyermeket, gyermekkorban a nyitott szájjal alvás egyik fő oka, kialakulásában elősegítő tényező a szájpapda deformitásához vezető cumizás vagy ujjszopás.

Hogy kerül az orrunkba?

Az orrpolipok kialakulásának okai nem teljesen tisztázottak. Mindenképpen az orr-

nyálkahártyát érintő krónikus, hosszú ideje fennálló gyulladási folyamat áll a kialakulás háttérben. Ezen gyulladási folyamat kiváltó okai közt kiemelt helyen áll az allergiás rhinitisz (szénanátha) vagy fennálló asztma, de okozója lehet az orrsövényferdülés, felnőttkorban krónikus, ismeretlen eredetű orrnyálkahártya-probléma vagy genetikai betegségek.

Mi a teendő, ha a tünetek alapján magunkra vagy családtagunkra ismerünk?

Illusztráció

Az orrpolip jelenlétét fül-orr-gégész szakorvos (ORL) igazolja a megfelelő képalkotó eljárások segítségével. Mérettől függően gyógyszeres tüneti kezelést vagy műtéti úton történő eltávolítást javasolhat.

Miért nő vissza műtét után az orrpolip?

Mert általában nem a kiváltó okot szüntetik meg, hanem a tüneteket. Az orrpolip kialakulásában vezető szerepe van az allergiás folyamatoknak. Keresni kell(ene) a kiváltó okot, mert ha azt megszüntetjük, nagy valószínűséggel nem újul ki a probléma. Javasolnám gyógyszeres kezelésnek makacsul ellenálló vagy műtött betegnél visszatérő polipos gondok esetén az allergológiai szakkon-

zultációt. Az allergiás rhinitist speciális tesztek alapján diagnosztizálja az allergológus szakorvos, a diagnózis felállításához nem elégséges egy orrnyálkahártya-vizsgálat.

Mit lát az allergológus a mindennapi gyakorlatban?

Rengeteg orrpolipműtéten átesett gyermeket, akiknek utólag légzőszervi panaszai vannak. A leggyakoribb allergiás szenszibilizáció ezen gyermekeknél a poratka és a pázsitfűvek pollenje, a gyermekek egy része szénanáthás, nagyobb részük sajnos már asztmás vagy volt legalább egy ziháló (wheezing) epizódjuk. Harmadik harmaduk rekurrens wheezingel, megfelelő kezelés nélkül. Előzményeiket tekintve, nagy részük sosem volt allergológiai szempontból kivizsgálva.

Mit lehet tenni?

Elsősorban kizárni vagy megerősíteni az allergiát kiváltó okot. Amennyiben mechanikai a probléma, korrigálható. Ha bizonyosodik az allergia, azt kell kezelni, mert ha megszabadulunk a kiváltó októl, a tünet többet nem tér vissza. Az allergiás szénanátha talaján képződő polip műtéti eltávolítási sikerének határfoka olyan, mint mikor a kertünkben levő vakondtúrást úgy próbáljuk megoldani, hogy ellapátoljuk az állat által feltúrt földet, nem pedig a vakond kiirtásával foglalkozunk. Az allergiás szenszibilizáció allergénspecifikus immunoterápia segítségével teljes mértékben gyógyítható, az általa okozott szénanátha és allergiás asztma orrtünetei megszűnnek. Ezáltal elkerülhetővé válik a polip kiújulása, folyamatos újraműtése, illetve a szénanátha nem alakul át asztmává.

A szervezet antibiotikumai segíthetik a küzdelmet a jövő superbaktériumai ellen

Szegedi tudósok kutatásai szerint a szervezet antibiotikumai szolgálhatnak mintaként újgenerációs antibiotikumok fejlesztésében.

Az MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont munkatársainak eredményét a legrangosabb mikrobiológiai folyóirat, a Nature Microbiology közölte – olvasható a Magyar Tudományos Akadémia MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, egyre gyakrabban jelennek meg híradások olyan „superbaktériumokról”, amelyek ellen szinte semmilyen antibiotikum nem hatásos. A jelenség oka, hogy a széles körű antibiotikumhasználat hatalmas szelekciós nyomást gyakorol a baktériumokra, így előbb-utóbb valahol felbukkan egy olyan változat, amelynek sikerül kivédenie egy adott antibiotikum hatását és így kialakul az antibiotikum-rezisztencia. Ismert ugyanakkor, hogy az emberi bőr és a belek felszínén sokmilliárdnyi baktérium található, amelyek közül egyesek képesek fertőzéseket is okozni. Általában mégsem ez történik, mert a bőr és a bélnyálkahártyák immunrendszere antibakteriális anyagokat, úgynevezett antimikrobiális fehérjéket termel ellenük. Ezek a szervezet saját antibiotikumai.

A szegedi kutatók azt vizsgálták, hogy miért nem alakul ki ezekkel szemben is ugyanolyan rezisztencia, mint a mesterségesen előállított antibiotikumokkal szemben. Pál Csaba, Papp Balázs és Kintses Bálint kutatók abból a ma már ismert tényből indultak ki, hogy az antibiotikum-rezisztens baktériumok kialakulásának fő oka a baktériumok közötti génátadás. Ezek a mikrobák képesek antibiotikumrezisztencia-géneket átadni egymásnak, így az ellenálló képesség

gyorsan át tud terjedni az egyik fajta baktériumról a másikra.

A kutatók bioinformatikai és kísérletes módszerek kombinációjával kimutatták, hogy az emberi szervezet saját antibiotikumai, az antimikrobiális fehérjékkel szemben ez a génátvitel alig működik, azért, mert az antimikrobiális fehérjék olyan összetett sejtanyagokat támadnak a baktériumok felszínén, amelyek a baktériumok egyes csoportjaiban nagyon különbözőek. Így ha az egyik baktériumban ki is alakul a rezisztencia, a másik baktérium számára ez már haszontalan. Pál Csaba és Papp Balázs kutatócsoportjaiban több projekt foglalkozik az antibiotikum-rezisztencia kialakulásának hátterével. A cél újgenerációs terápiás stratégiák kidolgozása a rezisztens kórokozókkal szemben.

Pál Csaba azzal vált nemzetközileg ismertté az antibiotikum-rezisztencia kutatásának területén, hogy elsőként írta le a kollaterális szenzitivitás jelenségét, azt, amikor számos antibiotikummal szemben ellenállóvá válik a baktérium, más sajátosságai rosszabbak lesznek, és így érzékenyebbé válik más antimikrobiális szerekkel szemben.

A jelenség jelentőségét ma már klinikai szinten is igazolták. Ezenkívül a csoport olyan módszerek fejlesztésével is foglalkozik, amelyekkel előre jelezhető a rezisztencia kialakulása és terjedése.

Azért, hogy a módszer ténylegesen az innováció útjára léphessen, a csoport nemzetközi szabadalommal is védeni kívánja a találmányukat.

A most bemutatott kutatás az évente összesen 200 publikációt közlő Nature Microbiology szaklapban jelent meg, ez idén a szegedi kutatók második cikke a folyóiratban.

Magyar fejlesztésű hatóanyag segítheti a stroke-betegek gyógyulását

Magyar fejlesztésű hatóanyag segítheti a stroke-on átesett betegek sérült agyi területeinek gyógyulását.

Málnási Csizmadia András, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara (TTK) biokémiai tanszékének kutató professzora az M1 aktuális csatorna szombati műsorában elmondta, hogy egy korábbi kutatásból kiindulva fejlesztettek ki új hatóanyagot, amely új hatásmechanizmussal, úgynevezett motorfehérjékkel dolgozik. „Ezek a hatóanyagok, amiket kifejlesztettünk, az agy regenerációjára és vérátáramlás-javítására szolgálnak, emiatt a stroke utáni gyógyulást jelentősen elősegítik” – fejtette ki.

Gyimesi Máté, az ELTE TTK biokémiai tanszékének tudományos főmunkatársa elmondta, hogy stroke esetén az erek elzáródnak, az agyszövet sérül, az idegsejtek elkezdnek pusztulni. „Ezek a hatóanyagok, amiket most fejlesztünk, alkalmasak arra, hogy szabályozzák az idegsejtek nyulványnövekedését és újra kapcsolódni tudjanak, de ugyanezek a molekulák alkalmasak arra is, hogy az eret elzáró simaizom sejtet relaxálják, és újra lehetővé tegyék, hogy a véráram elinduljon a sérült agyi területen. Így a regenerációt elő tudják segíteni az idegsejteknel, és a véráramot is helyre tudják tenni” – fejtette ki.

Málnási Csizmadia András elmondta, hogy Szent-Györgyi Albert fedezte fel, izolálta és jellemezte az első motorfehérjét, amely az izmok működtetéséért felelős. Azonban csupán mintegy 20 évvel ezelőtt fedezték fel azt, hogy a szervezetben nagyon sok ilyen motorfehérje található, amelyek sokféle funkciót, például sejtmozgásért, sejtvesztésért vagy az idegi regenerációért felelősek. „Ezek különböző ti-

pusú motorfehérjék, ezért különböző típusú gyógyszerező hatóanyagokat tudunk kifejleszteni és előállítani belőlük. Mi az agyi motorfehérjékre fejlesztettünk hatóanyagokat” – fűzte hozzá.

Gyimesi Máté elmondta, hogy a kutatás egyelőre az állatkísérletek szakaszában van, és az eredmények azt mutatják, hogy a motoros funkciókat képesek javítani ezek a hatóanyagok a stroke után. Jelenleg azt vizsgálják, hogy a véráram hogyan áll vissza az agyban egy agyvérzés után.

Málnási Csizmadia András kifejtette, hogy a stroke utáni regenerációban még nagyon hiányzik egy olyan hatóanyag, amely segíti a gyógyulást.

A szakemberek kísérletei arra irányulnak, hogy a stroke-on átesett betegek egy speciális hatóanyaggal gyorsítani tudják az agy regenerációját a vérrög műtéti úton történő eltávolítása után.

Jelenleg külföldi kollaborációval főműsökön tervezik a kísérletek folytatását, ha ezek sikeresek lesznek, néhány éven belül már a humán vizsgálatok is elkezdődhetnek.

Illusztráció

Rákosi Viktor (álmén Sipulusz) magyar író egyik aforizmá- ját idézzük a rejtvény főszereiben.		IDÉZET 1.	KATALÁN ÍRÓ (MIQUEL)	GALLY BŰNÖZŐT MEGFOG	HELY, HELYI (GÖRÖG ELŐTAG)	NAGYON RÉGI	BOLGÁR CI- GARETTA- MÁRKA	ATOM- FIZIKUS (MAX)	AZONBAN AZ EGYIK MUZSA	STAN PÁRJA	ANGOLUL ENNI	ROBOG A SZÉLEKEN!	NAT KING... (ROCK- ÉNEKES)	FELTÉVE ROSTA	NÉMET KIKÖTŐ- VÁROS	VÉN	ESŐBEN ÁLLÓ
		A															É
		ELEKI		LÓBIZTATÓ ANTITROGÉN RÉGI NEVE					SZAVAKAT TOLD FA (FRAN- CIA)					OROSZ FÉRFINEV ÉLŐFA (NÉMET)			
		A ZSIRÁF ROKONA HITEGETŐ					MAROKKÓ FŐVÁROSA SZERELEM (OLASZ)					IDE-ODA HAJLIK KÖLTŐ, POLIT- IKUS (BÉLA)					EZTI PORTUGÁL VÁROS
						... P. CSEHOV CHATEAU- BRIAND-MŰ					IDEGEN FÉM KEZDŐPONT					SÉRTETLEN TEMESVÁRI ÍRÓ (ADÁM)	
		HAJDAN (LATIN)		TORINO FOLYÓJA JAPÁN DRÁMA		ANNYI MINT (RÓV.) NEURÁLIS		OXIGÉN ÉS JÓD VEGY. KIPLING KÍGYÓJA		ÓMEGA ÉS ALFA ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT			AZ ARANY VEGYJELE PÁRA!		...GARDNER (SZIN.NŐ) ...KINDI (ARAB TUD.)		
		...MÉRNÖK (A. TOLSZ- TOJ HŐSE)		REJTETT TÉNY KOLÓNIA				EGYMÁS UTÁN EGYF. ZÁR					MASSENET OPERÁJA BŰNHÓDIK				
		...KIRÁLYA (IBERT OPERÁJA)			ÖRÖL ...LENK (TAMERLÁN)				MAJA ROMVÁROS FRANCIA MÁRIA				AUTANT... (FR. REND.) ELÉGEDET- LEN AZ EB				
		...VENTURA (FILM- SZTÁR)		ATTILA MÁS NEVE ...CAPONE (GENGSZTER)				BARÁT (SPANJOL) RANGJELZŐ ELŐTAG				ANTE MERI- DIEM (RÓV.) ...MÓG (DOHOG)		FONTOS FÉM A RÁDIUM VEGYJELE			
		ROMÁN FUTBAL- LISTA CSALÁD	BALATON-P. HELYSÉG VÖRÖS... (VIKING)				SZÁNDÉ- KOZÓ FÉRFINEV (JAN. 24.)					ANTIK SZEN- DERGŐ					FÉLSZI AZ EGYIK BANKJEGY
		PANAMA AUTÓJELE HAMIS	EGYSZERŰ, DE ALAP- VETŐ GYILKOL			JUPITER- HOLD USA- TAGÁLLAM					ÓGÓRÖG PIACTÉR OLASZ VULKÁN					SAJÁT KEZŰ- LEG (RÓV.) ENSZ- SZERV	
			FELVI- GYÁZÓ NEHÉZ- FÉM		PLUTÓNium VEGYJELE A VALÓSÁG MOZZANATA	JEGYZETEL KENŐ- ANYAG		TE ÉS Ó MILLIÁR- DODRÉSZ		PÁRATLAN VALÓ! HUSZÁR- PARANCS			PARIPA ÍRORSZÁG KELTA NEVE		ELŐTAG: AZONOS GABONÁT BETAKARÍT		
		HAJNALKÓ		FR. SZOBRÁSZ (AUGUSTE) USA-ÍRÓ (EDGAR A.)				AB OVO EX-VB LETT SAKKOZÓ (MIHÁIL)					ALÁVALÓ TANK- BELSŐ!				
		ZLOTY (RÓV.)	FESTMÉNY KÍNAI HOSSZ- MÉRTEK		FÜGGŐZÁR ÉTLEN RÉNI				TOLNA M. HELYSÉG BESÚGÓ!					BECÉZETT ROZÁLIA SKÁLA- KEZDET			
			IDEGEN NŐ NÉV LITER (RÓV.)				CSENDES- ÖC. SZIGET- ÁLLAM NÉM. GKJ.					NÖVÉNYI HAJTÁS NÉVELŐ				CSAK FÉLIG! OLASZ AUTÓJEL	
		BESZÉL											... TARDA (TÚZOK)				L.N.J.

A december 13-i rejtvény megfejtése: **A történész olyasvalaki, aki olyan rosszul ír, hogy nem dolgozhat egy lapnál.**

Egyetlen helyzete volt a Viitorul ellen, így is nyert a CFR

Egyetlen igazi gólszerzési lehetőségét kihasználva győzött a Viitorul otthonában az 1. ligás labdarúgó-bajnokság listavezetője, így a CFR örzi hárompontos előnyét a táblázaton, számolt be a mérkőzésen történetéről az NSO.

A kolozsvári együttes az első öt percben ugyan kapujának szegezte a tengerparti Ovidiuban székelő együttest, utána viszont átengedte a kezdeményezést a hazai csapatnak. A Viitorul azonban az első félidőben nem tudott közel jutni Giedrius Arlauskis kapujához, a litván kapusnak egyedül Ianis Hagi kapura tekint szöglete adott nagyobb munkát. Akkor azonban már vezettek a vendégek, George Ţucudean lopott labdát a saját téré felén elcsúszó Sebastian Mladen-től, majd jobbról a kapus lába között a hálóba lőtt (0-1).

A második félidőre a CFR teljesen feladta támadási szándékait, higgadtan romboló védelme azonban többnyire csak távoli lövéseket engedett Hagiéknak. Srdjan Luchin fejesén és Lyes Hourri lövésén kívül azonban minden labda középre ment, ezt a kettőt pedig Arlauskis kitolta a bal sarokból. A legvégén, a ráadás negyedik percében Langot is pályára küldte Toni Conceicao edző, a CFR magyar légiója azonban labdához sem ért a lefújás előtt.

Eredményjelző

Labdarúgó 1. liga, 20. forduló: Konstancai Viitorul – Kolozsvári CFR 0-1, FC Botoşani – Bukaresti FCSB 1-3.

Ranglista

1. Kolozsvári CFR	20	12	7	1	33-12	43
2. FCSB	20	12	4	4	40-22	40
3. Craiova	20	10	5	5	35-19	35
4. Viitorul	20	10	3	7	25-22	33
5. Sepsi OSK	20	8	6	6	26-19	30
6. Astra	20	7	7	6	24-19	28
7. Medgyes	20	7	7	6	23-26	28
8. Jászvásár	20	8	3	9	24-30	27
9. Nagyszeben	20	7	4	9	21-22	25
10. Botoşani	20	5	8	7	25-30	23
11. Dinamo	20	5	7	8	21-30	22
12. Călăraşi	20	3	8	9	13-22	17
13. Chiajna	20	4	5	11	16-34	17
14. Voluntari	20	2	6	12	19-38	12

A 21. forduló televíziós közvetítési rendje

December 20., csütörtök:

* 17.30 óra: FC Botoşani – Dunărea Călăraşi
* 20.00 óra: Gyurgyevói Astra – Bukaresti Dinamo

December 21., péntek:

* 17.30 óra: Jászvásári CSM Politehnica – FC Voluntari
* 20.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Concordia Chiajna

December 22., szombat:

* 13.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Konstancai Viitorul
* 20.00 óra: Bukaresti FCSB – Kolozsvári CFR
Valamennyi mérkőzést élőben közvetíti a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus.
A CSU Craiova – Medgyesi Gaz Metan találkozót tegnap, lapzárta után rendezték.

A címvédő kolozsváriak tizedik idegenbeli mérkőzésükön is veretlenek maradtak, és szombaton, az

év utolsó mérkőzésen az FCSB elleni, szintén idegenbeli rangadón védhetik meg első helyüket.

Mourinho távozott, Solskjaer a Manchester United új edzője

Ole Gunnar Solskjaert neveztek ki vezetőedzőnek a Manchester United labdarúgó-csapatánál, miután a klub kedden szerződést bontott Jose Mourinhóval. A sport-szervezet szerdán délelőtt a honlapján megerősítette a korábban kiszivárgott hírt, mely szerint a 45 éves norvég exjátékos megbízott trénerként tér vissza az Old Traffordra, és szerződése az idény végéig szól.

Az MU kedden közölte, hogy megköszönte a 2016 májusában kinevezett Jose Mourinho munkáját, s hamarosan kijelöli utódját. A Portóval és az Internacionáléval is Bajnokok Ligája-győztes Mourinho idén januárban 2020-ig hosszabbított szerződést a manchesteri együttesrel, amellyel Európa-ligát, angol ligakupát és angol szuperkupát nyert. A most zajló Premier League-ben azonban az MU 17 forduló után 26 ponttal csak a hatodik helyen áll, ez az elmúlt 28 idény legrosszabb bajnoki rajtja a Vörös Ördögöktől. A manchesteriek a BL nyolcaddöntőjében a Paris Saint-Germainnel találkoznak februárban és márciusban.

Solskjaer neve eleinte nem szerepelt a lehetséges utódok között, ugyanis az elmúlt nap a Tottenham Hotspur kispadján ülő Mauricio Pochettino, a jelenleg csapat nélküli Zinedine Zidane, a májusban visszavonult Michael Carrick, a portugál Leonardo Jardim, a Chelsea-t nyári irányító olasz Antonio Conte, az Arsenal korábbi legendás tréner, Arsene Wenger és a szintén francia Laurent Blanc került szóba.

Kinevezésének hírére a manchesteriek kedden éjjel kitették honlapjukra, a videó azonban néhány perc múlva eltűnt onnan. Ezt követően Erna Solberg norvég miniszterel-

Fotó: AP

nök Twitter-oldalán gratulált Solskjaernak, majd nem sokkal később törölte a bejegyzést.

Solskjaer igazi hősnek számít Manchesterben azóta, hogy a Bayern München ellen 2-1-re megnyert 1999-es Bajnokok Ligája-

döntőben ő szerezte az angolok győztes gólját a 93. percben. A volt csatár 1996 és 2007 között erősítette az MU-t, amelyben 366 meccsen 126 gólt szerzett, legutóbb pedig hazájában az FK Molde edzőjeként dolgozott.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 17. forduló: Brighton & Hove Albion – Chelsea 1-2, Crystal Palace – Leicester 1-0, Fulham – West Ham United 0-2, Huddersfield – Newcastle United 0-1, Liverpool – Manchester United 3-1, Manchester City – Everton 3-1, Southampton – Arsenal 3-2, Tottenham – Burnley 1-0, Watford – Cardiff 3-2, Wolverhampton – Bournemouth 2-0. Az élcsoport: 1. Liverpool 45 pont, 2. Manchester City 44, 3. Tottenham 39.

* Spanyol Primera División, 16. forduló: Alavés – Athletic Bilbao 0-0, Celta Vigo – Leganés 0-0, Eibar – Valencia 1-1, Getafe – Real Sociedad 1-0, Huesca – Villarreal 2-2, Valladolid – Atlético Madrid 2-3, Levante – FC Barcelona 0-5, Espanyol – Betis 1-3, Sevilla – Girona 2-0, Real Madrid – Rayo Vallecano 1-0. Az élcsoport: 1. Barcelona 34 pont, 2. Sevilla 31, 3. Atlético Madrid 31.

* Olasz Serie A, 16. forduló: Atalanta – Lazio 1-0, Bologna – AC Milan 0-0, Cagliari – Napoli 0-1, Fiorentina – Empoli 3-1, Frosinone – Sassuolo 0-2, Inter – Udinese 1-0, AS Roma – Genoa 3-2, Sampdoria – Parma 2-0, SPAL – Chievo 0-0, Torino – Juventus 0-1. Az élcsoport: 1. Juventus 46 pont, 2. Napoli 38, 3. Inter 32.

* Német Bundesliga, 15. forduló: Hoffenheim – Mönchengladbach 0-0, Borussia Dortmund – Werder Bremen 2-1, Lipcsei RB – Mainz 4-1, VfB Stuttgart – Hertha BSC 2-1, Eintracht Frankfurt – Bayer Leverkusen 2-1, Augsburg – Schalke 04 1-1, Hannover 96 – Bayern München 0-4, Fortuna Düsseldorf – Freiburg 2-0, FC Nürnberg – Wolfsburg 0-2. Az élcsoport: 1. Borussia Dortmund 39 pont, 2. Mönchengladbach 33, 3. Bayern München 30.

* Francia Ligue 1, 18. forduló: Caen – Toulouse 2-1, Lyon – AS Monaco 3-0, Nice – St. Etienne 1-1, Nimes – Lille 2-3, Reims – Strasbourg 2-1. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 44 pont, 2. Lille 34, 3. Lyon 31.

Vesztett játszma nélkül zárták az évet

Nem tudott játszmat szerezni a rangsorban 3. helyen álló Nagyváradi sem a Marosvásárhelyi CSM női röplabdázói ellen a naptári év utolsó fordulójában. Az újabb 3:0-s siker azt jelenti, hogy a CSM 11 forduló alatt 33 pontot gyűjtött, 33 játszmat nyert, és egyetlenegyet sem veszített.

Bálint Zsombor

A máramarosszigeti kiszállás után, ahol – természetesen – 3:0-ra nyert, a nagyváradiakat fogadta Predrag Zucović csapata a Pongrácz Antal csarnokban. A meccs mintegy húszperces késéssel kezdődött, ugyanis az orvos nem volt időben a helyszínen. Igencsak pikáns helyzet, hiszen – noha jelenleg a CSM keretében működik – mégiscsak az

orvosi egyetem csapatáról van szó. A találkozót csak az első szettben volt viszonylag kiegyensúlyozott, ám a házigazdák akkor is végig vezettek 4-5 ponttal. Az egyensúly 20:16 után szakadt meg végleg, a vendégek már csak egy pontot szereztek. A két következő szettben a marosvásárhelyiek állva hagyták az ellenfelet. A másodikban 12:3-ra, a harmadikban 18:3-ra (!) húztak el. Ezek után kicsit csökkent az összpontosítás, volt néhány odaajándékozott pont, de a végeredmény így is beszédes. Ezen a meccsen is minden játékos bőven kapott lehetőséget.

A bajnokság január 12-én folytatódik az alapszakasz 12. fordulójával. Ennek keretében a CSM a Temesvári Polihéz látogat, majd 19-én játszik ismét hazai környezetben a Lugosi CSM második csapatával.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A2 osztály, Nyugati csoport, 11. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Nagyváradi CSU 3:0 (25:17, 25:10, 25:10)

Marosvásárhely, Pongrácz Antal csarnok, 150 néző. Vezető: Mircea Batin (Nagybánya), Sebastian Botota (Nagybánya).

Marosvásárhely: Andreica, Dumitrescu, Ioan, Vujadinović, Vereş, Ionescu (Niţă, Arniceru, Fl. Murariu, Diţu). Liberó: Molnar (Mărginean).

Nagyváradi: Adamcsik, Blau, Breban, Marian, Maxim, Pura (Haidu, Suciu, Telian). Liberó: Rizea (Bikfalvi).

Eredményjelző

A női röplabda A2 osztályú bajnokság Nyugati csoportjának 10. fordulójában a következő eredmények születtek: Dévai Cetate – Temesvári Politehnica 0:3, Nagyváradi CSU – Lugosi CSM II 2:3, Máramarosszigeti CSM – Marosvásárhelyi CSM 0:3, FC Argeş Piteşti – Nagyszebeni Volei CSM 3:1, SCM U Craiova – Temesvári CSM 3:0.

A 11. forduló eredményei: SCM U Craiova – Dévai Cetate 3:0, Temesvári CSM – FC Argeş Piteşti 0:3, Nagyszebeni Volei CSM – Máramarosszigeti CSM 3:0, Marosvásárhelyi CSM – Nagyváradi CSU 3:0, Lugosi CSM – Temesvári Politehnica 1:3.

Bombameglepetés: a River Plate nem jutott döntőbe a klub-vb-n

Meglepetésre az otthon játszó egyesült arab emírségekbeli al-Ain jutott be elsőként a labdarúgó-klubvilágbajnokság döntőjébe, mivel kedden 2-2-es eredményt követően tizenegyespárbajban felülmúlta a River Plate-et.

A hazai csapat gyorsan vezetést szerzett a 3. percben Marcus Berg jóvoltából, de alig telt el negyedóra és már az argentinoknál volt az előny Rafael Borre duplázásával. Az első félidő hajrájában gólt szerzett az al-Ain, videózás után azonban Gianluca Rocchi játékevető les miatt kirúgást ítélt. A brazil Caio pontos lövésével az 51. percben mégis összejött az egyenlítés. Az-

után a River Plate megint fokozta a tempót, és a 69. percben tizenegyeshez jutott, amelyet azonban Gonzalo Martinez kihagyott, a felső lécre bombázta a labdát. A folytatásban is az argentin csapat játszott fölényben, de sem a rendes játékidő további részében, sem a hosszabbításban nem tudott változtatni az eredményen.

A tizenegyeseknél a hazaiak öt rúgója nem hibázott, a River Plate ötödik próbálkozója, Enzo Perez viszont igen.

Az al-Ain ellenfele a döntőben a legutóbbi két kiírás győztese, a Real Madrid vagy a japán Kashima Antlers lesz.

Eredményjelző

Labdarúgó-klubvilágbajnokság, elődöntő: al-Ain (egyesült arab emírségekbeli) – River Plate (argentin) 2-2 (1-2, 2-2, 2-2) – tizenegyesekkel 5-4

Jótekonysági hokitorna marosvásárhelyi részvétellel

Adománygyűjtéssel egybekötött jégkorongtornát rendeznek szombaton Székelyudvarhelyen, marosvásárhelyi részvétellel: a HokiSokk amatőr jégkorongcsapat negyedik alkalommal hirdette meg a Winter Classic elnevezésű sporttalálkozót, idéntől társszervezők segítségével: a nemrég megalakult Székelyudvarhelyi Városi Sportklub, valamint a Székelyföldi Jégkorong Akadémia is szerepet vállalt a munkában, tájékoztatták a Népszerűségi a szervezők.

A közlés szerint a Marosvásárhelyi Jegesmedvék délelőtt fél 12-től a

Gyergyói Öreg Rókákkal, délután fél 1-től pedig a házigazda HokiSokkal mérik össze erejüket. Fél 11-től, a torna nyitómeccsen a gyergyószentmiklósiak a székelyudvarhelyiekkel találkoznak. A döntő délután fél 2-kor kezdődik, majd 16 órától a román és magyar bajnokságokban egyaránt szereplő csikszere-dai és gyergyószentmiklósi U23-as jégkorongcsapatok játszanak.

A rendezvényen az Orbán Alapítvány javára gyűjtenek, amely foggyatékmal élők gondozásával foglalkozik.

Karácsony előtt vették át az ajándékokat Csoda a sarokban

Szó szerinti csodasarokká vált kedden délből a nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola főtéri épületegyüttesének egyik osztályterme: kéttucatnyi gyereket búvártak el a Magyarországról, a Nemzetpolitikai Államtitkárságtól érkező Csodasarak ajándékdobozok.

Gligor Róbert László

A csikszeredai főkonzulátus megbízásából Soós Zoltán konzul érkezett Mezőpanit és Marosvásárhely után kedden délből a szeredai iskolához, ahol az előkészítő osztályba kopogtatott be két dobozzal. Az apróságok illetlenül meghallgatták a vendéget, majd kíváncsian vették szemügyre a kapott ajándékot, amit végül egy rövid téli énekeskorral köszöntek meg.

„Mindig jó adni, főleg ilyen kicsi gyerekeknek. Csodasarkot átadni és karácsony előtt ajándékozni jó dolog, a gyerekek mindig örülnek a doboz tartalmának” – összegzett a konzul, kifejtve, hogy a 2013-ban a magyar Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által indított Mienk a város című játékban évről évre egyre többen vesznek részt, ezek száma már négy- és ötszerez között van, ami jól mutatja az ér-

deklődést. Idén a csikszeredai főkonzulátus kerületében tizenöt Csodasarak került a legügyesebb gyerekekhez, és mindenhol kitörő lelkesedéssel fogadták.

A játék a legfontosabb

A szeredai iskolából a Kátai Judit tanítónő előkészítő osztálya volt a legkitartóbb: a 29 kisgyerekből 12 nevezett be az internetes játékba, közülük kettő, Csizmadia Benedek

és Iszlai-Mester Gyopár bekerült a legjobbak közé. A hatéves gyerekek a szüleik és a tanítónő irányításával dolgozták ki otthon a feladatokat, a szülők pedig feltöltötték a megoldásokat a játék online oldalára. A fő feladatok határidőig való feltöltése biztosította a versenyben maradási pontgyűjtő feladatok megoldása pedig a győztesek közé kerülést. Már a verseny kezdetén leszögeztek

Csizmadia Benedek és Iszlai-Mester Gyopár volt a legeredményesebb szeredai kisdíák

Fotó: Gligor Róbert László

egy dolgot: ha a csapat bármely tagja győztesen kerül ki, a nyermény nem kizárólag az övé, hanem az osztályközösségé lesz – mondta el lapunknak a tanítónő, aki lehetőséget látott arra, hogy a versenybe való benevezéssel a gyerekeknek örömet szerezzenek. Így megtapasztalhatják, hogy a kitartó munkának eredménye lesz, és a gyerekek is keresik a lehetőségét annak, hogy egymásnak és önmaguknak örömet szerezzenek. Mivel a gyerekek különböző helyekről kerültek az ősszel az előkészítő osztályba, a négyhetes versenynek

közösségformáló és összekovácsoló hatása is volt, hiszen a kisdíjak, a szülők és a pedagógus együtt dolgoztak és drukoltak a pontokért. Ebben a korban a gyerekek számára a játék az egyik legfontosabb dolog, így öröm volt számukra ez a nyermény is, mert sikerült gazdagítani az osztály már meglévő gyűjteményét a dobozokban található társas-, kirakós és tudományos játékokkal, ismeretterjesztő és gyermekirodalmi könyvekkel. A legnagyobb köszönet a tizenkét kisgyereket és szüleiket illeti, akik naponta lelkiismeretesen dolgoztak és gyűjtögettek a pontokat – mondta el a tanítónő, és örömet fejezte ki azért, hogy a magyar állam ilyen lehetőséget is biztosít a határon túli gyerekek számára.

Nekik is játék volt

Az egyik nyertes kisdíák édesanyja kérdésünkre úgy nyilatkozott: ő is élvezte a játékot, és a naponta töltött fél óra minőségi időnek számított a családban, hiszen, annak ellenére, hogy sokat vannak együtt a gyerekekkel, kevesebb idő jut arra, hogy csak velük foglalkozzanak. Így a feladatokat közösen beszélte meg a kisfiúval, majd az anyuka töltötte fel a megoldásokat, és együtt izgultak a pontokért és a következő feladatért.

Az eredményhirdetést különösen nagy örömmel fogadta Benedek, körülugrálva az egész lakást a hír hallatán, hogy neve a nyertesek között van.

Okos-találkozóhelyek

Fotó: Both Gyula

Hétfőn délután a marosvásárhelyi várban mutatták be azokat a berendezéseket, amelyeket a marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetem kísérletezett ki. A naplemekkel feltöltendő akkumulátorokkal egy világítótestet üzemeltethető, ezen kívül négy kimenettel mobiltelefonok is csatlakoztathatók a több változatban kidolgozott asztalokhoz, illetve ülőalkalmatosságokhoz. A helyszínen egy, a városról készült telefonos applikációt is bemutattak.

Dr. Csegei Sándor, a marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetem igazgatója elmondta: az idei Bolyai Alkotótábor egyik feladata volt ezeknek az okos-találkozóhelyeknek a kidolgozása. Az alkotótábor mindig is összekötötte a tudományos tevékenységet a művészetrel, így született meg az, hogy az idén a marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjai által készített alkotásokból nyílt, képzőművészeti és városrendezési

terveket bemutató kiállítás mellett elkészülhettek a prototípusok a marosvásárhelyiek „nemzetközi” összefogásának köszönhetően: a formatervezés New Yorkban készült (Csegei Kamilla), az elektronikai része Marosvásárhelyen (Someșan Costel), a számítógépes program pedig Kolozsváron (Ferencz András).

– A naplemekkel működtetett töltőállomások tulajdonképpen választ keresnek egy globális kérdésre, az alternatív energiahasznosításra, továbbá alkalmat adnak arra is, hogy ne csak virtuálisan, hanem a valós térben is találkozzanak a fiatalok, ugyanakkor a formatervezés tulajdonképpen egy stilizált felkiáltójel is: felhívja a figyelmet egy világot jelentő gondra. Minden berendezéshez négy mobiltelefon csatlakoztatható, így gyakorlatilag töltés közben beszélgethetnek a fiatalok – mondta többek között Csegei Sándor.

Ferencz András szoftverfejlesztő elmondta: a tirmumuresapp elnevezésű applikáció január elsejétől ér-

hető el az interneten. Minden, a városhoz kötődő olyan információt igyekeznek feltölteni, ami eligazítást nyújthat egy ide látogató turistának, de nem csak. Többek között naponta követhető a kulturális programok, de rajta lesznek a szállodák, bárók, vendéglők, a szórakozóhely-kínálat is, sőt online lehet majd asztalt foglalni, rendelni is. Ezenkívül utazástervezővel is rendelkezik, amivel bárki a városban összeállíthat magának programokat. Az applikációt korábban bemutatták, de személyzetihiány miatt nem tudták működtetni, most a Kulturális és Tudományegyetemen keresztül megbíznak olyanokat, akik folyamatosan feltöltik, frissítik az adatokat, így január elsejétől élhet az applikáció – mondta a számítógépes program alkotója.

Egyelőre prototípusokat láthatunk, az egyetem azt tervezi, hogy néhány ilyen berendezést majd kihelyeznek a város különböző pontjaira, és akkor majd kiderül, hogy lesz-e reális kereslet iránta vagy sem. (vajda)

Húszéves jubileum

Eurock Christmas 2018

Amint azt többször is megírtuk, számos kulturális esemény, fesztivál, zenei, filmes, avagy irodalmi szemléltető hagyománnyá az elmúlt évtizedek során Marosvásárhelyen.

A nagyszabású fesztiválok mellett vannak olyan, volumenben kisebb, ám minőségben nem gyengébb rendezvények, amelyek szinte észrevétlenül ugyan, de tradícióvá válnak, és megalakulásuk óta hűséges közönség jellemzi őket. Ilyen a marosvásárhelyi Oli!Management által szervezett Eurock Christmas, azaz évenkénti élőzenés karácsonyi rockbuli, amely immár 1998 óta kerül megszervezésre.

Az idei, jubileumi, huszadik eseményre december 21-én, pénteken kerül sor a Sörház utcai Jazz&Blues Club The Bunker nevű termében, ismét az Oli!Management és a

dzsesszklub szervezésében. Az este 7 órakor kezdődő és körülbelül éjfélig tartó rendezvényen négy együttes lép fel, a koncertek között – a hagyományhoz híven – rocktombolával várják a nagyréműt, amelynek nyertesei számos díjat (köztük egy kétszemélyes VIP-meghívót a jövő évi Maris Festre) nyerhetnek.

Az idei Rock Christmas programkínálata négy együttest vonultat fel: fellép a marosvásárhelyi fiatalokból nemrég alakult, heavy metal stílusban mozgó Crusader, a koncerten Accept-dalokat előadó, ugyancsak vásárhelyi Relax, továbbá két kolozsvári formáció: a southern groove metalt játszó Times of Need, valamint az est főbandája, a vintage power rockban utazó hazai legenda C.A.S.H. Belépők a helyszínen kaphatók 25 lejes jegyáron. (KnB.)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

SZILVESZTER EGY ÉVBEN EGYSZER VAN, ezért ünnepelje meg kedve szerint a marosszentgyörgyi GEMINI VENDÉGLŐBEN! Kiváló szolgáltatás kedvező áron. Iratkozni a helyszínen. Érdeklődni a 0265/319-306-os telefonszámon. (sz.-I)

A **PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT** alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél csapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Amit kínálunk: biztos és kiemelkedő jövedelem. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A **PC HOUSE** megbízható friss nyugdíjast alkalmaz **ÉJJELIŐRNEK**. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A **PC HOUSE** felvesz megbízható, minimum B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező **SOFŐRT**. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A **NORAND KFT.** sürgősen alkalmaz **ELŐKÖNYVELÉSI ISMERETEKSEL RENDELKEZŐ MUNKATÁRSAT**. Az önéletrajzokat az office@norand.ro e-mail-címre várjuk. (63070-I)

ÉPÍTŐIPARI KFT. alkalmaz magas kereseti lehetőséggel **ÁCS, VASBETONSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT**. Tel. 0758-376-732. (20799)

MAGYARORSZÁGRA, SÜTŐIPARI KFT.-hez sürgősen alkalmazunk **SÜTŐIPARI DOLGOZÓKAT** 2019. január 3-i indulással. Kiemelkedő bérezés. Érdeklődni a 0745-111-103-as telefonszámon. (20802-I)

NUMAI
DIN INGREDIENTE NATURALE
Timko
BÚLTÁRI PÉKÉSD
TERMÉSZETES ALAPANYAGOKBÓL
CSAK
Jó étvágyat!

Hagyományos receptek
természetes
alapanyagokból!

Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örök a fájdalom és a szeretet. De ő nekünk sohasem lesz halott, mert a jók örökké élnek, mint a csillagok. Szívünkben örökké élni fog, mert szerettük és hiányzik nagyon. Fájó szívvel emlékezünk **PÁLFI ATTILÁRA** halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi édesanyja, testvére, István és az ő párja, Editke. Örök álmát őrizzék béke és nyugalom! (15/323)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama és rokon, a radnóti születésű **DEMETER LÁSZLÓNÉ** született **MOLNÁR ANNA** életének 82. évében csendesen megpihent. Temetése december 20-án 15 órától lesz a marosvásárhelyi katolikus temető felső kápolnájából.

A gyászoló család. (8/445-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **FAZAKAS ISTVÁN** életének 85. évében elhunyt. Temetése december 21-én 14 órakor lesz a római katolikus temető felső kápolnájából.

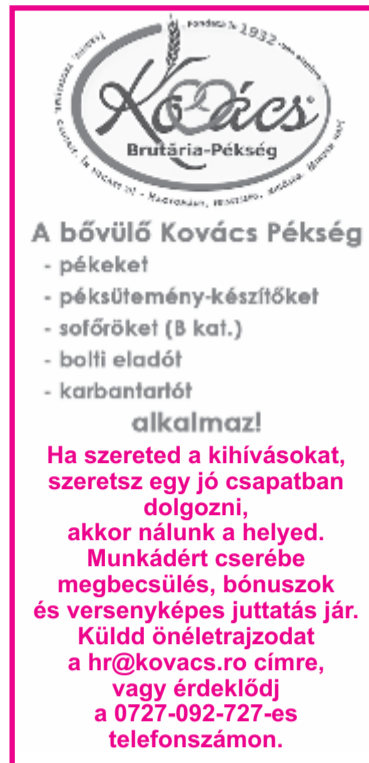
Búcsúzik tőle a gyászoló család. (16/454-I)

Fájó szívvel emlékezünk december 20-án **BÍRÓ JÓZSEFRE** halálának 17. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos özvegye és gyermekei családjukkal, Márta, Jenő, Robi, Joli és unokája, Tamás. (1/411-I)

Az idő múlik, szállnak az évek, míg élünk, velünk lesz szép emlék. Fájdalommal emlékezünk 2005. december 20-ára, amikor 13 éve a kegyetlen halál elragadta a drága gyermekünket, ifj. **DOCZÉ ANDRÁST** alig 47 évesen. Egy életen át emlékét őrizzük szívünkben. Öreg édesanyja, három testvére családjukkal, felesége, két lánya, két unokája. Nyugodjál békében! (4/432-I)

A búcsúszó, amit nem mondta ki, elmaradt. Elmentél, de szívünkben örökké velünk vagy. Szomorú szívvel emlékezünk **BALOGH KLÁRÁRA** született **Iszlai** halálának 3. évfordulóján. Karcsi és szerettei. (mp.-I)

A bővülő Kovács Pékség
- pékeket
- péksütemény-készítőket
- sofőröket (B kat.)
- bolti eladót
- karbantartót
alkalmaz!
Ha szereted a kihívásokat, szeretsz egy jó csapatban dolgozni, akkor nálunk a helyed. Munkáért cserébe megbecsülés, bónuszok és versenyképes juttatás jár. Küldd önéletrajzodat a hr@kovacs.ro címre, vagy érdeklődj a 0727-092-727-es telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Fárgu Mureș 88, Bovața 102, R. a. d. i. o. Gata, Reghin 94.7, Sighetu Marșei 104.3

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

TÚZIFA eladó, 140 lej/m. Tel. 0758-548-501. (4/352)

ELADÓ 2-es, 3-as váltóke. Tel. 0745-404-666. (6/435)

MEGEMLEKEZÉS

Kabaré 2018-2019-es évad
Gata bemutatja/preznta
Cabaret stagi.nea 2018-2019

GRUPPEN-HEB
Iria: Molnár Tibor „Tajbi” és Nagy István

Nem vagyOK egészen 100%

Fallőp:
Nagy István • Kárp György • Nagy Péter • Biluska Annamária • Csiki Hajnal Tóth Kati
Zenei munkatárs: Nyógal István • Hang- és fény-technika: Gölner Károly
Produkció: Homopt Sziárd
Rendezte: Nagy István

Helyszín és időpont:
Marosvásárhely, Kultúrpalota.
2019. Január 2. Szerda este 7 óra.

GUTENBERG
KIADÓ • NYOMDA • KÖNYVESBOLT

Sebő, Kovács András Ferenc
ÁRDELI SZÉP TÁNC
A Sebő-együttes lemezével
Illusztrálta: Kürti Andrea

GUTENBERG KIADÓ
17 x 21,5 cm / 60 oldal
Kedvezményes ára a Gutenberg Könyvesboltban: 39 lej

Hallani a világot – magától értetődő foglalatosság s öröm. Ami a közelünkben történik, azt halljuk, ami távol tőlünk, arról hallunk. De azt hallod-e, amint angyal lépdél lengő lajtörján? Hát azt, ahogy karmos szelek zimankót hordanak? A ciripelgető csöndet, a csokros csillagszöngőt? Ég és föld táncát, minden mozgásnak, hangnak és szónak színes lélegzetét? Ez a könyv, *Kovács András Ferencnek a Sebő-együttes* által megzenésített verseivel, *Kürti Andrea* csodaszép rajzaival ilyen élményt kínál!

ÜNNEPVÁRO MEGLEPETÉSSOROZAT A GUTENBERG KÖNYVESBOLTOKBAN
Advent időszakában minden nap más-más kiadó könyvet kínálunk **10%-os** kedvezménnyel.

Csúsztered: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 • [gutenbergkonyvesboltcsuztered](http://gutenbergkonyvesboltcsuztered.ro)
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 • [gutenbergkonyvesboltsekegyudvarhely](http://gutenbergkonyvesboltsekegyudvarhely.ro)
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 • [gutenbergkonyvesboltmarosvarhely](http://gutenbergkonyvesboltmarosvarhely.ro)
NYITVATARTÁS: hétköznap 8.00–20.00, szombaton 9.00–15.00

*Áldott, békés karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag, boldog új évet kíván
a Maros Megyei Tanács nevében*

Péter Ferenc
Maros Megyei Tanács elnöke

Alexandru Cimpeanu
alpolg.

Ovidiu Dancu
alpolg.

CONȘILIUJUL JUDEȚEI MAROS MEGYEI TANÁCS

PRIMĂRIA TÂRGULUI MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI POLGÁRMESTERI HIVATALA

Sărbători Fericite!

Dragi târgumureșeni, vă dorim ca sărbătoarea Nașterii Mântuitorului să o primiți cu bucurie, cu sănătate, în mijlocul familiilor dumneavoastră.

Crăciun Fericit!

Áldott Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánok, egészségben, békében!

Dr. Dorin Florea primar
Sergiu Claudiu Maior consilier primar
Sergiu Papuc viceprimar
Makkai Grigore viceprimar

**Kedves marosszentgyörgyiek!
Kedves Felebarátaim!**

Jézus születésének ünnepe ébressze fel ismét bennünk az örök élet reményét, emlékeztessen mindannyiunkat Isten határtalan szeretetére, és hozzon életünkbe még több türelmet és elfogadást egymás iránt!

Áldott karácsonyt!

Szeretettel,
Sófalvi Szabolcs polgármester,
Birtalan István alpolgármester

**A CUKORRÉPA-TERMESZTŐK
MAROSLUDASI BETA EGYESÜLETE**

**ÁLDOTT KARÁCSONYT
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET
KÍVÁN!**

**Dorel ISTRATE mérnök,
elnök**

Az év végéhez közeledve fontos köszönetet mondani mindezért a bizalomért, amellyel egész év során megbíztak bennünk.

Az Azomures munkaközössége áldott, meghitt ünnepeket és szakmai megvalósításokban bővelkedő új évet kíván!

Boldog Új Évet kívánunk!

AZOMURES
AZOMURES COMPANY

**Mint minden évben,
a karácsonyt szereteteink
körében töltjük.**

*Áldott, szép ünnepet,
nagyon boldog új évet,
jó egészséget,
álmaik valóra válását
kívánjuk!*

BÚÉK!

fito PRESE
collezioni di profumerie naturali